จดหมายเหตุอภิมหานคร

สำนักหอสมุดกลาง

โดย

นายเกษมสันต์ ยอดสง่า

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ศิลปะไทย)

ภาควิชาศิลปไทย

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

จดหมายเหตุอภิมหานคร

สำนักหอสมุดกลาง

โดย

นายเกษมสันต์ ยอดสง่า

มหาวิทยาลัย ศิลปากร

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ศิลปะไทย)

ภาควิชาศิลป์ไทย

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

JOURNAL OF MEGALOPOLIS

สำนักหอสมุดกลาง

By

Mr. Kasemsun Yodsanga

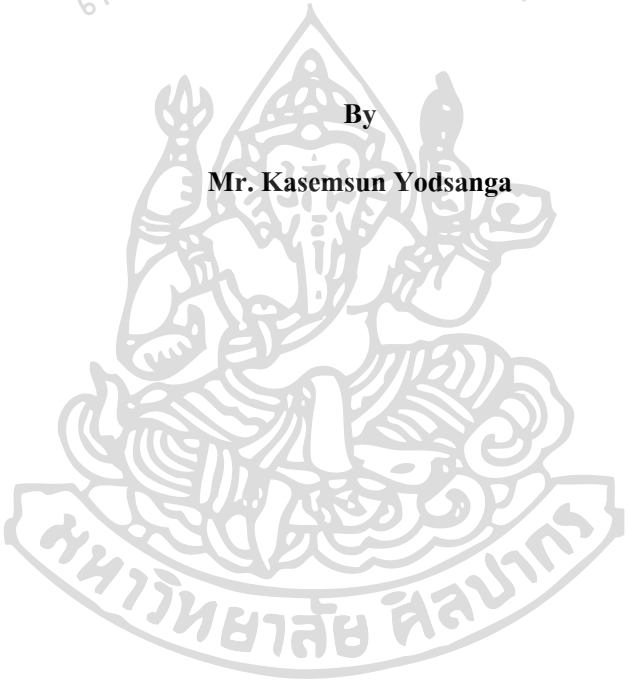

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Bachelor of Fine Arts (B.F.A.), Program in Visual Arts

Department of Thai Art

The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts

Silpakorn University

Academic Year 2013

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ เรื่อง “ จดหมายเหตุอภิมหานคร ” เสนอโดย นายเกษมสันต์ ยอดสง่า เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกศิลปะไทย

.....

(อาจารย์อำมฤทธิ์ ชูสุวรรณ)

คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

...../...../.....

สำนักหอสมุดกลาง

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

1. อาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีชา เถาทอง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์จินตนา เปี่ยมศิริ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์)

...../...../.....

..... กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

...../...../.....

หัวข้อศิลปนิพนธ์ จดหมายเหตุอภิมหานคร
ชื่อ นายเกษมสันต์ ยอดสง่า
สาขาวิชา ทัศนศิลป์
ภาควิชา ศิลปไทย
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

"ยุคแห่งเมืองใหญ่" คือสัญลักษณ์ที่บ่งบอกว่า โลกกำลังก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านช่วงเวลาสู่สังคมใหม่ สังคมของการหลอมรวมวิถีทางของการดำรงชีวิตกับเมืองที่เต็มไปด้วยระบบอันทรงภูมิปัญญาและสมบูรณ์แบบ ในขณะเดียวกัน การเผชิญหน้าระหว่างความซับซ้อนและสับสนทางสังคมแบบเก่ากับกรอบระเบียบที่มีแบบแผนใหม่นั้น จะยังคงมีอยู่ ด้วยแนวคิดดังกล่าวการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด "จดหมายเหตุอภิมหานคร" "Journal of Megalopolis" จึงได้ถูกสร้างขึ้นด้วยกรรมวิธีทำเครื่องประดับมุกแบบประเพณีนิยมของไทย โดยนำเศษวัสดุจากแผ่นซีดีซึ่งเป็นสื่อบันทึกข้อมูลอีเล็คโทรนิค ที่หาได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันปัจจุบัน มาตัดฉลุเล่าเรื่องราวนามธรรมของสังคมเมือง ประดับบนรูปทรงที่มีสัณฐานมาจากรูปร่างของพื้นที่ว่างและสิ่งก่อสร้างในเมืองหลวงที่เราอาศัยอยู่ เพื่อแสดงรูปลักษณ์ใหม่ของยุคสมัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป

Thesis Title	Journal of Megalopolis
Name	Mr. Kasemsun Yodsanga
Concentration	Visual Arts
Department	Thai Art
Academic Year	2013

Abstract

"Big city age" means that the world is reaching to change into the big city. It assembles the way of life and city with full of intellect and completing system. Meanwhile, the face between the complication and confusion about the old social is still with new rules and customs. From this perspective, this creative art named "Journal of Megalopolis" is made by the process of pearl inlay in Thai tradition. It is made from CD or electronic recorder materials that can be found in everyday life, by cutting out and perforating to narrate the abstract story about urban society with the figure of vacant and buildings in the capital to show the new figure of the changing age.

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด ที่คอยอบรมสั่งสอน และเป็นผู้คอยให้การสนับสนุนแก่ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบพระคุณอาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน อาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์ ผู้ให้คำปรึกษา ให้ความรู้และประสบการณ์ตลอดจนความชำนาญ ความเข้าใจทางด้านศิลปะแก่ข้าพเจ้า และขอขอบคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานศิลปนิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงในทุกประการ

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำนำ

เอกสารศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนประกอบของศิลปนิพนธ์ สาขาวิชาทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปไทย ปีการศึกษา 2556 ของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์ในการเขียนเพื่ออธิบายถึงขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ตามหัวข้อเรื่อง “จดหมายเหตุอภิมหานคร” อย่างเป็นลำดับ โดยนำเสนอแนวความคิด แรงบันดาลใจ กระบวนการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์และการแก้ปัญหา อันนำไปสู่การพัฒนาผลงานให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยคาดหวังว่าผลงานนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้สนใจในศิลปะสืบไป

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัย ศิลปากร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

คำนำ ..... ช

สารบัญภาพ ..... ญ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ 1

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ 2

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ 2

ขอบเขตการสร้างสรรค์ 3

วิธีการสร้างสรรค์ 3

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ 3

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ 4

2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ 5

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ 5

อิทธิพลจากความคิดเรื่องความเป็นเมืองอภิมหานคร 5

อิทธิพลจากประสบการณ์การใช้ชีวิตในเมือง 7

อิทธิพลจากวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน 8

อิทธิพลจากงานประดับมุก 9

3 การพัฒนาและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน 11

ขั้นตอนการประมวลความคิด 11

ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม 11

ขั้นตอนการแสดงออกด้วยเทคนิควิธีการ 11

สำนักหอสมุดกลาง

บทที่ หน้า

ขั้นตอนในการทำงาน 12

4 การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงาน 37

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรก 37

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สอง 40

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ 44

5 บทสรุป 49

บรรณานุกรม 50

ประวัติผู้ทำศิลปนิพนธ์ 51

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 1	13
2	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 2	14
3	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3	15
4	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3	15
5	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3	16
6	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3	16
7	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3	17
8	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3	17
9	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	18
10	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	19
11	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	19
12	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	20
13	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	20
14	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	21
15	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	21
16	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	22
17	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	22
18	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	23
19	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	23
20	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	24
21	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	24
22	ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4	25
23	ภาพแสดงการประกอบเฟรมไม้ตามแบบรูปร่างของชิ้นงานที่กำหนดไว้	26
24	ภาพแสดงการลอกองค์ประกอบจากแบบของหนังสือการ์ตูน	27

ภาพที่ หน้า

25 ภาพแสดงการลอกลวดลายของงานช่างมุก 27

26 ภาพแสดงการกำหนดรูปร่างเส้นรอบนอกของแบบงานจริง 28

27 ภาพแสดงการนำส่วนขององค์ประกอบภาพที่ได้มาดัดแปลงแต่งเติม เพิ่มลดรายละเอียดและประสานกันภายในรูปร่างของชิ้นงานที่กำหนดไว้ 28

28 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 1/4 29

29 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 2/4 29

30 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 3/4 30

31 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 4/4 30

32 ภาพแสดงการนำสำเนาของแบบลวดลาย(pattern)มาตัดให้เป็นชิ้นส่วนเล็กๆ 31

33 ภาพแสดงการนำสำเนาของแบบลวดลาย(pattern) 1 ชุดมาตัดให้เป็นชิ้นส่วนเล็กๆ 31

34 ภาพแสดงแผ่นซีดีที่ติดชิ้นส่วนของสำเนาแบบลวดลาย(pattern)แล้ว 32

35 ภาพแสดงชิ้นส่วนของแผ่นซีดีที่ถูกฉลุแล้ว 33

36 ภาพแสดงการลอกแบบสำเนาที่ติดอยู่บนชิ้นส่วนของแผ่นซีดีออก 33

37 ภาพแสดงจัดเรียงและติดชิ้นส่วนของแผ่นซีดีที่ฉลุไว้ลงบนแผ่นใส 34

38 ภาพแสดงแผ่นซีดีที่ติดบนแผ่นไม้ด้วยรักสมุกเทียม ซึ่งได้ทำการล้างกาวออกแล้ว 34

39 ภาพแสดงรักสมุกเทียมที่ถูกทาไว้จนเสมอกับแผ่นซีดีที่ติดไว้ 35

40 ภาพแสดงการขัดเปิดหน้าชิ้นงาน 35

41 ภาพแสดงชิ้นงานที่ทำการขัดผิวหน้าเสร็จแล้ว 36

42 ภาพแสดงการใช้เครื่องขัดรถยนต์ ขัดที่ผิวหน้าของชิ้นงานจนขึ้นมัน 36

43 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกชิ้นที่ 1 38

44 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกชิ้นที่ 2 39

45 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกชิ้นที่ 3 39

46 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 1 41

47 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 2 41

48 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 3 42

49	ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 4	42
50	ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 5	43
51	ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 6	43
52	ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 7	44
52	ภาพแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1	47
52	ภาพแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2	48

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 1
บทนำ

งานประดับมุก เป็นงานศิลปหัตกรรมที่มีมาแต่โบราณ เป็นงานที่ช่างฝีมือต้องอาศัยทักษะในการเลื่อยฉลุเปลือกหอยมุกมาประดับเกิดเป็นลวดลาย ต้องอาศัยทั้งความประณีตและระยะเวลาในการทำชิ้นงาน ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเริ่มในสมัยใด แต่มีผลงานที่มีการใช้วิธีการฝังมุกประดับเป็นลวดลายตกแต่งบนปูนปั้นที่เจดีย์ในสมัยทวาราวดี ในสมัยล้านนามีการพบการฝังมุกที่พระเนตรของพระพุทธรูปและมีหลักฐานการประดับมุกหลายอย่างในสมัยอยุธยา ประเทศใกล้เคียงที่มีวิธีการประดับมุกคล้ายของไทย คือจีน ญี่ปุ่น และเวียดนาม

การประดับมุกนิยมประดับเป็นลวดลายบนภาชนะของสงฆ์และพระมหากษัตริย์ซึ่งถือว่าเป็นของใช้ของชนชั้นสูง ได้แก่ ตู้พระมาลัย ธรรมาสน์ ตะลุ่ม พานแว่นฟ้า ฝาบาตร กล่องใส่หมากพลู อีกทั้งยังมีการประดับเป็นลวดลายบนบานประตูวิหาร บานประตูมณฑป บานประตูพระอุโบสถ ซึ่งลวดลายที่ใช้นิยมใช้ลายไทย เช่น ลายกนก ลายประจำยามก้ามปู ลายพุ่มทรงข้าวบิณฑ์ ลายกระจัง ลายก้านขด หรือลวดลายที่เป็นเรื่องจากวรรณคดี เช่น รามเกียรติ์ ซึ่งช่างประดับมุกจะต้องมีความชำนาญออกแบบลวดลายให้เหมาะสมสัมพันธ์กับรูปทรงของภาชนะหรือบริเวณพื้นที่ว่างที่ต้องใช้ลวดลายมุกประดับลงไปให้มีความสวยงามกลมกลืนกัน

เปลือกของหอยมุกที่นิยมนำมาประดับเป็นลวดลาย เป็นเปลือกหอยทะเลที่มีประกายสีรุ้ง เช่น หอยนมสาว หอยจอบ หอยอูด เป็นต้น เมื่อเชื่อมด้วยยางรักให้ชิ้นมุกเกาะติดฝังลงที่ภาชนะเป็นลวดลาย และนำมาขัดให้รักสมุกที่คลุมชิ้นมุกจนเรียบเสมอกันแล้ว มุกจะส่องประกายเมื่อต้องแสงสว่าง เป็นแสงรุ้งดูแวววาวเมื่อตัดกับยางรักสีดำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ด้วยเหตุที่ทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกนี้มีการพัฒนา เคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จากความอยากรู้อยากเห็น ความคิดและจินตนาการอันไร้ขอบเขตของมนุษย์นำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่ๆพร้อมกับการถือกำเนิดขึ้นของศาสตร์แขนงต่างๆอีกมากมายและด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้งเหล่านี้ แผ่นซีดี นับเป็นหนึ่งในผลิตผลจากเทคโนโลยีที่จัดว่ามีความสำคัญในปัจจุบัน ด้วยสาระหน้าที่ ที่นำมาใช้บรรจุข้อมูล ความรู้อันเป็นผลิตผลจากภูมิปัญญาของมนุษย์ที่สามารถนำมาใช้กักเก็บ บันทึก ส่งต่อข้อมูลและเผยแพร่ให้กันได้อย่างไม่สิ้นสุด

แต่หนึ่งในลักษณะทางกายภาพที่สำคัญ ที่ข้าพเจ้าเล็งเห็นได้แก่ กายภาพที่สามารถสะท้อนแสงออกมาเป็นสีรุ้งได้ ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่า มีความคล้ายคลึงกับวัสดุในงานช่างโบราณอย่างหนึ่งได้แก่ หอยมุกไฟ ที่มีค่า และราคาสูง ข้าพเจ้าจึงนำแผ่นซีดี(Compact disc) ซึ่งเป็นวัสดุที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป และมีราคาถูก นำมาเป็นวัสดุหลักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานและเพื่อสื่อความหมายอย่างมีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีลักษณะประจำชาติ ด้วยการนำงานประดับมุกแบบดั้งเดิมที่รับใช้การประดับตกแต่งสิ่งของเครื่องใช้เป็นหลัก มาสร้างสรรค์ใหม่ โดยการปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการรวมถึงการนำเอาวัสดุใหม่มาใช้ทดแทน การออกแบบลวดลาย ประดับไว้บนรูปทรงนามธรรม ที่มีที่มาจากรูปทรงของสิ่งต่างๆที่เราคุ้ยเคยและพบเห็นได้ในเมืองใหญ่ การเปลี่ยนแปลงวัสดุจากเปลือกหอยมุกเป็นแผ่นดิสก์ที่ทำมาจากวัสดุสังเคราะห์จึงเป็นความพยายามที่จะทำให้งานประดับตกแต่งตามหน้าที่ดั้งเดิมนั้น ได้เปลี่ยนหน้าที่เป็นวัตถุทางศิลปะแบบใหม่ ที่สื่อสารถึงความเป็นลักษณะไทยไปพร้อมๆกันกับความเป็นปัจจุบันของสังคมที่เราอาศัยอยู่ ณ เวลานี้

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

เนื่องจากอดีตจวบจนปัจจุบันสภาพของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก จากสภาพแวดล้อมที่เคยเต็มไปด้วยเหล่าต้นไม้นานาพันธุ์กับผู้คนที่มีจิตใจงดงามกลับกลายเป็นความแออัดเต็มไปด้วยผู้คนที่เร่งรีบมากมายและอาคารขนาดใหญ่ที่ห้อมล้อมทุกทิศทาง ข้าพเจ้าเป็นหนึ่งในประชากรที่เติบโตขึ้นท่ามกลางเมืองใหญ่ นามว่า กรุงเทพมหานคร การใช้ชีวิตของข้าพเจ้าจึงอยู่ท่ามกลางตึกรามบ้านช่อง หาใช่ต้นไม้ที่เคยแวดล้อมและเต็มไปด้วยวัดวาอารามเหมือนอดีตกาลไม่ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงอยากสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อถ่ายทอดภาพในจินตนาการที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ ทั้งในฐานะผู้ที่เติบโตในสังคมและวัฒนธรรมไทย ผสมผสานกับทัศนคติที่มีต่อความก้าวหน้าของสังคมเมืองที่นับวันจะขยายตัวกว้างใหญ่ขึ้นเรื่อยๆอย่างไร้ข้อจำกัด การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในชุด “จดหมายเหตุอภิมหานคร”จึงเป็นเช่นเดียวกับการบันทึกบุคลิกภาพของเมืองหลวงในความเข้าใจของข้าพเจ้า ลงบนวัตถุที่มีรูปลักษณ์ทางศิลปะเป็นแบบนามธรรมและเป็นปัจจุบัน

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา เพื่อต้องการแสดงภาพจากประสบการณ์ ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ที่ข้าพเจ้าได้ประสบพบเจอในชีวิตจริง จากสิ่งต่างๆที่ได้ผ่านเข้ามาแวดล้อมรอบตัวข้าพเจ้า

2 ขอบเขตทางด้านรูปแบบ ได้กำหนดรูปแบบของการแสดงออกโดยใช้หลักความประสานกลมกลืนระหว่างจังหวะของรูปร่าง (Shape) และพื้นที่ว่าง (Space) ตามลักษณะของงานจิตรกรรมประดับมุกของไทย

3 ขอบเขตทางด้านเทคนิค ใช้เทคนิคผสม ซึ่งได้ดัดแปลงมาจากเทคนิคกรรมวิธีการทำงานของงานประดับมุก ที่เดิมจะเป็นการใช้เปลือกหอยมุกมาฉลุ มาเป็นการฉลุแผ่นซีดีแทนแล้วนำมาประดับ ติดลงบนแผ่นไม้ ด้วยรักสมุกเทียมที่เกิดจากการนำกาว(Epoxy) และสีน้ำมัน (Synthetic Gloss Enamel) มาผสมเข้าด้วยกัน

วิธีการสร้างสรรค์

1 ศึกษางานวิจัยและรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานประดับมุก และสภาพความเป็นไปแห่งความเป็นจริงของยุคสมัย

2 ศึกษาและเก็บข้อมูล โดยการบันทึกสิ่งที่ตนเผชิญในแต่ละวัน ในรูปแบบการเขียนบันทึก ทั้งเป็นภาพร่าง เป็นลายลักษณะอักษร และรูปถ่าย

3 ประมวลข้อมูลและความคิด วิเคราะห์ สรุปส่วนสำคัญที่สัมพันธ์ต่อแนวคิดและการแสดงออกในการสร้างสรรค์

4 ปฏิบัติทดลองด้วยการนำภาพข้อมูลที่มีมาขยายต่อ ให้สอดคล้องกับแนวคิดและการแสดงออกในการสร้างสรรค์

5 สร้างสรรค์ผลงานจริงที่ขยายจากภาพร่าง

6 นำเสนอผลงานวิเคราะห์ วิจารณ์ เพื่อพัฒนาผลงานในขั้นต่อไปต่อไป

7 สรุปและเรียบเรียง เขียนเป็นศิลปนิพนธ์

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

1. เอกสารต่างๆซึ่งมีรายชื่อดังนี้

ศิลปากร, กรม. **โครงการฝึกอบรมด้านศิลปกรรมสำหรับบุคคลทั่วไป งานประดับมุก** (เอกสารอัดสำเนา,2555)

2. เว็บไซต์ต่างๆบนอินเตอร์เน็ตที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา ตั้งชลทิพย์, **กรุงเทพมหานคร: เมืองโตเดี่ยวตลอดกาลของประเทศไทย** [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/annualconference/conferenceiii/Articles/Article02.htm

อิสริยา เลาหตีรานนท์, **เมือง กับ มหานคร** [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=3546

ทีแอลซีไทยดอทคอม, **(ฟิสิกส์) ประวัติและหลักการทำงานของแผ่นซีดี** [Online], 25 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.tlcthai.com/education/knowledge-online/content-edu/physics-content-edu/16723.html

3. หนังสือในหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากรเขตวังท่าพระที่เกี่ยวข้อง

วิศาลศิลปกรรม, หลวง .ศาสตราจารย์. **ตำราวิชาช่างประดับมุก.** กรุงเทพ : โรงพิมพ์ท่าพระจันทร์, 2497

ศิลปากร, กรม. **เครื่องมุก.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระพิฆเณศ, 2524.

สุเทพ ชูมาลัยวงศ์. **การประดับมุกที่พระนครศรีอยุธยา.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว , 2528

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ กล้องถ่ายรูป ปากกา สมุดสเกตซ์

2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ได้แก่ ดินสอ ปากกา แผ่นใส สก็อตเทปใส ค้อน ตะปู เฟรมไม้ กรรไกร คัตเตอร์ กระดาษทราย สีน้ำมัน(Synthetic Gloss Enamel) กาว(Epoxy) พู่กัน เกรียง แผ่นซีดี เลื่อยฉลุ ใบเลื่อยฉลุ คีม เครื่องขัดกระดาษทราย เครื่องขัดเงารถยนต์ น้ำยาขัดเงา ลูกกลิ้ง ตลับใส่พระ

บทที่ 2
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

นับจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน สภาพของสังคมในเมืองใหญ่ได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก จากสภาพความเป็นเมืองที่มีต้นไม้ใหญ่แวดล้อม ถูกแทนที่ด้วยตึกราม บ้านช่องที่แออัดยัดเยียด หรือสถาปัตยกรรมอันนำสมัย ที่มีรูปทรงที่ถูกออกแบบไว้อย่างแปลกตาแต่ลงตัวด้วยคุณสมบัติของการจัดสรรพื้นที่อย่างพอเหมาะพอดี สภาพของรูปทรงเรขาคณิตที่มนุษย์เป็นผู้ออกแบบได้กลืนกินรูปลักษณ์ของธรรมชาติทีละน้อยจนเกิดความเคยชินต่อรูปทรงที่ถูกตัดแต่งเหล่านี้ ระบบของการวางรูปแบบของสิ่งก่อสร้างก่อให้เกิดระเบียบเป็นสัดส่วนเพื่อผู้คนในสังคม หากแต่ผู้คนที่อาศัยล้วนรีบเร่งเพื่อเอาชีวิตรอดในสังคมเมืองใหญ่แห่งนี้ จนเกิดเป็นความวุ่นวายสับสนของผู้คนเมืองที่ดูจะขัดแย้งต่อสิ่งก่อสร้างเพื่อผู้คนเมืองด้วยกันเอง อันนำไปสู่แนวความคิดที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อถ่ายทอดรูปแบบของความเป็นเมืองใหญ่ที่นับวันจะขยายตัวกว้างมากขึ้น ผสมร่วมกับแรงบันดาลใจอันมีพื้นฐานที่มาจากงานช่างมุก อันเป็นหนึ่งในงานช่างศิลปะไทย ที่ถูกแทนที่วัสดุหลักอย่างเปลือกหอยมุกมาสู่ชิ้นส่วนของแผ่นซีดีหรือคอมแพ็กดิสก์ (compact disc) ซึ่งเป็นวัสดุร่วมสมัยที่สามารถพบเห็นได้อย่างดาษดื่นในสังคม ณ ช่วงเวลานี้ ซึ่งมีหน้าที่เดิมในการใช้บันทึก กักเก็บชุดข้อมูลความรู้ของมนุษย์ มาสู่หน้าที่ใหม่ในการแสดงออกทางศิลปะ เพื่อสะท้อนความคิด ทัศนคติต่อสภาพของสังคมเมืองที่ขัดแย้งของมนุษย์ที่มีต่อชุดรูปแบบทางวัฒนธรรมที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นมาเองทั้งสิ้น

อิทธิพลจากความคิดเรื่องความเป็นเมืองอภิมหานคร

คำว่า "มหานคร" พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถานบัญญัติจากคำว่า metropolisหมายถึง เมืองขนาดใหญ่มากหรือเมืองแม่ของรัฐหรือประเทศ มีความสำคัญทั้งในทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ลักษณะสำคัญของมหานคร คือ ประการแรก เป็นศูนย์กลางการปกครอง เศรษฐกิจการเงิน สังคมและวัฒนธรรม สามารถที่จะดึงเอาผลผลิตของประเทศนั้น ๆ มาอยู่ภายในเขตเมืองใหญ่ เพื่อการเก็บรวบรวม การค้าขายและการขนส่ง ตามปรกติแหล่งอุตสาหกรรมจะตั้งอยู่ภายในหรือใกล้มหานครด้วย ประการที่ ๒ ตั้งอยู่โดด ๆ ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับมหานครอื่น ๆ ถ้า

ติดต่อกับชุมชนเมืองอื่น ๆ จะกลายเป็นอภิมหานคร (megalopolis) ซึ่งก็คือเขตที่มีเมืองและนครใหญ่ ๆ อยู่หนาแน่นติดต่อกัน[1]

หากมองภาพรวมแบบกว้าง จะพบว่าอภิมหานครเหล่านี้ มีระบบ รูปแบบ กฎเกณฑ์ที่คล้ายกัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว อภิมหานครที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศทั่วโลกนั้นกลับมีความแตกต่างกันอันเป็นผลมาจากพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ เศรษฐกิจและการปกครอง ที่ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน จนเป็นผลให้เกิดกระบวนการ การจัดตั้งเอกลักษณ์เฉพาะในความเป็นอภิมหานครของตนขึ้นตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือ กรุงเทพมหานครฯอันเป็นเมืองหลวง และเมืองใหญ่ที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศไทย รวมทั้งเป็นศูนย์กลาง และความเจริญของประเทศ ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ การศึกษา การคมนาคมขนส่ง และการสื่อสาร อีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้เป็นจำนวนหลายล้านคนในแต่ละปี และจากผลของนโยบายการพัฒนาประเทศในอดีต โดยเฉพาะจากแผนพัฒนาที่เน้นกรุงเทพมหานครฯ เป็นศูนย์กลางการพัฒนา ได้เป็นการช่วยเร่งการเติบโตของกรุงเทพมหานครฯให้เพิ่มมากขึ้น

นอกจากกรุงเทพมหานครฯเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีสถาบันการเงิน ธุรกิจใหญ่ ๆ อีกทั้งเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญแล้ว กรุงเทพมหานครยังเป็นศูนย์กลางคมนาคมของประเทศ ที่ถนนสายหลัก รถไฟ และเรือขนส่งแทบทุกลำจะมีเป้าหมายไปที่กรุงเทพมหานครฯจนกรุงเทพมหานครฯ เสมือนเป็นจุดศูนย์กลางของการเดินทาง ที่ต้องเดินทางผ่านกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ในกรุงเทพมหานครฯ ยังมีโรงเรียนที่มีชื่อเสียง อีกทั้งมีความเข้มแข็งทางวิชาการเป็นจำนวนมาก หรือแม้แต่มหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ก็ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครฯ อีกเช่นกัน หรือความเป็นศูนย์กลางทางสาธารณสุขของกรุงเทพมหานครฯ ที่มีโรงพยาบาลขนาดใหญ่ มีแพทย์ และบุคลากรที่มีความสามารถทำงานอยู่มากมาย สำหรับด้านศิลปวัฒนธรรม กรุงเทพมหานครฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นศูนย์กลางของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น พระบรมมหาราชวัง วัด วัง และสถานที่ทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทย อีกทั้งยังเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมสำคัญตามประเพณีและวัฒนธรรมในวันสำคัญต่าง ๆ

ในระยะถัดมา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะกรุงเทพมหานครฯ จากการขยายเมืองที่คงอยู่ในขอบเขตพื้นที่ส่วนที่เป็นกรุงเทพมหานครฯ เป็นผลให้เกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆขยายไปในเขตจังหวัดปริมณฑล อาทิ ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่

---

[1] อิสริยา เลาหตีรานนท์, **เมือง กับ มหานคร** [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=3546

ส่งผลทำให้มีการไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่น มีการขยับขยายไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร ตามลักษณะการเติบโตของเมืองแบบมหานครและได้เติบโตมากขึ้นจากการมีส่วนขยายของเมืองไปยังจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียง ได้ส่งผลทำให้เกิดความต้องการแรงงานในพื้นที่มากขึ้นตามมา ตลอดจนมีการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ อันเป็นผลจากความต้องการของที่อยู่อาศัยทั้งจากประชากรในพื้นที่ ผู้ที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ และผู้ที่ต้องการบ้านพักอาศัยในราคาที่ไม่แพงนัก เนื่องจากบ้านที่อยู่ในเมืองชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพมหานครฯ มีราคาสูงมาก ทำให้มีการย้ายบ้านเรือนออกไปอยู่ตามชานเมือง หรือพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียงมากขึ้น เขตพื้นที่ที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานครฯ ของจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม จึงมีบ้านจัดสรรผุดขึ้นอย่างมากมาย จนในปัจจุบันแทบไม่สามารถแยกเขตของกรุงเทพมหานครฯ กับเขตของจังหวัดปริมณฑลได้เลยเพราะมีพื้นที่ของความเป็นเมืองที่ต่อเนื่องติดต่อกัน และมีความเป็นเมืองที่เรียกว่า อภิมหานคร (Megalopolis)[2]

จากการที่เมืองใหญ่เป็นศูนย์รวมของความเจริญในด้านต่างๆคือสิ่งเชื้อเชิญ และดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเสาะแสวงหา และดำรงอยู่อาศัยภายในเมืองอันมีความศิวิไลซ์แห่งนี้ แม้ว่าเมืองใหญ่คือ สิ่งที่มนุษย์เป็นผู้ออกแบบ และสร้างขึ้น เพื่อจัดการกับปัญหาต่างๆ และเพื่อควบคุมมนุษย์ ให้สามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ แต่ด้วยความที่มนุษย์ มิใช่เครื่องจักรกล จึงทำให้เกิดสภาวะย้อนแย้งภายในตัวของมนุษย์ กับระบบของสังคมภายในเมืองใหญ่ขึ้นเอง ดังจะเห็นได้จากปัญหาที่ตามมาหลังจากการขยายตัวของเมืองใหญ่ อาทิเช่น ปัญหาความแออัดของผู้คน ปัญหาการจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เป็นต้นจากความเข้าใจของข้าพเจ้าที่มีต่อกรุงเทพมหานครอันเป็นสถานที่ ที่ข้าพเจ้าเกิด เติบโต และอยู่อาศัยใช้ชีวิตมาจวบจนปัจจุบัน เกิดเป็นแรงผลักดัน ที่อยากจะนำเสนอ สะท้อนทัศนคติที่มีต่อภาพของความเป็นเมืองใหญ่ อันเป็นศูนย์รวมที่เต็มไปด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี และความก้าวหน้าของสังคมเมืองที่นับวันจะขยายตัวกว้างใหญ่มากยิ่งขึ้นเรื่อยๆพร้อมกับการชักจูง และนำปัญหาใหม่ๆเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างไร้ที่สิ้นสุด มาสู่แนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

อิทธิพลจากประสบการณ์การใช้ชีวิตในเมือง

เมืองใหญ่ที่มีความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสื่อต่างๆที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลกนั้น ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมต่างๆอย่างมากมาย ซึ่งข้าพเจ้าได้ใช้ชุด

---

[2] กาญจนา ตั้งชลทิพย์, **กรุงเทพมหานคร: เมืองโตเดี่ยวตลอดกาลของประเทศไทย** [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/annualconference/conferenceiii/Articles/Article02.htm

ข้อมูลภาพ อันสามารถพบเห็นได้ทั่วไป ทั้งจากสิ่งที่ข้าพเจ้าพบเจอในระหว่างการเดินทาง และสิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจต่างๆ ซึ่งหนึ่งในสิ่งที่ข้าพเจ้าชื่นชอบเป็นอย่างมากคือ การ์ตูนญี่ปุ่น ที่มีการถ่ายทอดจินตนาการ ของผู้สร้างไว้อย่างแยบยล คมคาย ที่อาศัยแค่รูปภาพขาว-ดำกับตัวอักษรมาใช้ในการเล่าเรื่อง แต่กลับทำให้รู้สึกเหมือนได้เข้าไปอยู่ในโลกเสมือนจริงอีกแห่ง หลุดพ้นจากช่วงเวลา และกรอบกฎเกณฑ์ทางสังคม ข้าพเจ้าจึงได้นำการ์ตูนมาเป็นส่วนหนึ่ง แห่งการเล่าเรื่องราว พร้อมกับภาพที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปจากการเดินทางของข้าพเจ้าในชีวิตประจำวัน มาใช้ในการสร้างสรรค์และออกแบบลวดลายของชิ้นงาน ผ่านรูปร่าง อันมีที่มาจากการพบเห็นสถาปัตยกรรมและสิ่งปลูกสร้างต่างๆมากมาย ซึ่งข้าพเจ้าได้นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สังเคราะห์ และมองหาเส้นที่เชื่อมโยงของรูปร่างเรขาคณิตที่ปรากฏเพื่อสร้างรูปนอก(shape)ของชิ้นงาน

ผลจากนวัตกรรมทางวิศวกรรม ในการสร้างสรรค์สิ่งปลูกสร้างอันตระการตา อันเกิดจากสติปัญญา และฝีมือของมนุษย์ เพื่อสร้างสรรค์ และออกแบบกฎเกณฑ์แห่งการดำรงอยู่ร่วม ภายในสังคมเดียวกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อันเกิดเป็นทัศนียภาพที่แวดล้อมไปด้วยตึกที่สูงตระหง่าน แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกใหม่ ต่อความเคยชินของภาพเหล่านี้ คือภาพของตึกที่ปรากฏบนกระจกของตึกละแวกใกล้เคียง สะท้อนออกมาเป็นภาพกึ่งนามธรรมของตึกนั้น ซึ่งถูกกระบวนการของการหักเหของแสง และมุมมองศาของกระจกที่ตกกระทบ ทำให้เกิดการแปรเปลี่ยนความเข้าใจแบบเก่า และสร้างชุดความเข้าใจในแบบใหม่ขึ้น เป็นเสมือนการสะท้อนถึงทัศนียภาพในอีกมุมมองหนึ่ง ที่เผยให้เห็นความเป็นจริงที่แฝงอยู่ อันนอกเหนือไปจากกรอบความคิดและทัศนคติในแบบเดิม ซึ่งข้าพเจ้าได้นำกระบวนการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการสร้างสรรค์กายภาพของผลงาน ทั้งในส่วนรายละเอียด(details)และลวดลาย(pattern) ด้วยวิธีการตัดทอน และรื้อสร้างชุดข้อมูลเบื้องต้นที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำเสนอภาพที่แสดงความไม่ยึดติดกับสภาวะเหมือนจริงของความเป็นรูปธรรมทุกประการ รวมทั้งเป็นการสร้างผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบนามธรรมที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระในเชิงความคิดรวบยอด

อิทธิพลจากวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

แผ่นซีดี ย่อมาจาก คอมแพ็กดิสก์(compact disc) คือแผ่นออพติคอลเก็บข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ[3] มีลักษณะเป็นแผ่นพลาสติกแบนกลมและมีรูกลมตรงกลาง ผิวหน้าเคลือบด้วยโลหะสะท้อนแสงเป็นฟิลม์บางๆและเคลือบด้วยอะคริลิค(Acrylic)อีกชั้นเพื่อกันรอยขีดข่วน มีหน้าที่ใช้เก็บข้อมูล

[3] ทีแอลซีไทยดอทคอม, **(ฟิสิกส์) ประวัติและหลักการทำงานของแผ่นซีดี** [Online], 25 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.tlcthai.com/education/knowledge-online/content-edu/physics-content-edu/16723.html

เพลง ภาพยนตร์ ซอฟแวร์ โปรแกรม และข้อมูลทุกชนิดในโลกที่สามารถแปลงเป็นข้อมูลในระบบดิจิตอลได้ ซึ่งช่วยในการอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมปัจจุบันเป็นอันมาก อีกทั้งแผ่นคอมแพคดิสก์ยังมีราคาถูก หาง่าย สามารถพบเห็นได้ทั่วไป จึงทำให้เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายและรวดเร็ว แต่หนึ่งในลักษณะทางกายภาพที่สำคัญที่ข้าพเจ้าเล็งเห็นได้แก่ กายภาพที่สามารถสะท้อนแสงออกมาเป็นสีรุ้งได้ ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่ามีความคล้ายคลึงกับวัสดุในงานช่างมุก คือ เปลือกหอยมุกไฟที่มีค่าและราคาสูง ข้าพเจ้าจึงนำแผ่นซีดี(Compact disc) ซึ่งเป็นวัสดุที่มีราคาถูกและสามารถพบเห็นได้ทั่วไป นำมาเป็นวัสดุหลักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานและเพื่อสื่อความหมายอย่างมีนัยสำคัญด้วยตัวของวัสดุเอง

สำนักหอสมุดกลาง

อิทธิพลจากงานประดับมุก

งานประดับมุกในประเทศไทยไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าได้รับอิทธิพลมาจากประเทศใด เพราะมีหลายประเทศในแถบเอเชียที่มีงานประดับมุก อาทิเช่น ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเวียดนาม ประเทศเกาหลี และมีนักวิชาการในอดีตบางท่านกล่าวถึงการนำงานประดับมุกมาประกอบบนงานศิลปกรรมโดยเฉพาะทางด้านสถาปัตยกรรม โดยมีการขุดค้นทางด้านโบราณคดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี พบว่ามีงานประดับมุกประกอบบนชิ้นส่วนปูนปั้นประดับองค์เจดีย์ ในสมัยทวารวดี มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 12-15 ต่อมาในสมัยล้านนามีการพบงานประดับมุกในพระพุทธรูป โดยเฉพาะบริเวณดวงพระเนตรพระพุทธรูป และได้ส่งอิทธิพลการประดับมุกในดวงพระเนตรพระพุทธรูปต่อมาจนถึงสมัยสุโขทัย อยุธยา รวมถึงในสมัยปัจจุบัน

นอกจากการประดับมุกในดวงพระเนตรพระพุทธรูปแล้วนั้น ต่อมาพบหลักฐานงานศิลปกรรมที่สร้างขึ้นด้วยวิธีการประดับมุกในสมัยอยุธยาตอนปลาย ซึ่งปัจจุบันศิลปกรรมชิ้นดังกล่าวเก็บรักษาอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครนั้นคือ ตู้พระธรรมประดับมุก (เลขทะเบียน 114 บ) อีกทั้งยังมีบานประตูประดับมุก เช่นบานประตูประดับมุก วิหารพระพุทธชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก บานประตูประดับมุกพระมณฑปพระพุทธบาท วัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี บานประตูประดับมุกวิหารยอด วัดพระศรีรัตนศาสดาราม บานประตูประดับมุกพระอุโบสถ วัดพระเชตุพนวิมลมังคารามฯ ทั้งนี้ ยังมีการสร้างงานประดับมุกไว้ใช้เป็นเครื่องใช้สอยอันเกี่ยวเนื่องกับศาสนาอีกมากมาย ยกตัวอย่างเช่น ตู้ประดับมุกสำหรับใส่เครื่องนมัสการ เครื่องภาชนะต่างๆ เช่น ตะลุ่ม พานแว่นฟ้า เครื่องภาชนะสำหรับพระสงฆ์ เช่นฝาบาตร กล่องใส่หมากพลู กล่องใส่บุหรี่ เชิงรองบาตร หีบคัมภีร์พระธรรม ไม้ประกอบคัมภีร์ใบลาน แว่นเวียนเทียน ที่เขี่ยเถ้าบุหรี่ ด้ามพัดรองกระโถน และในสมัยต่อมา ยังคงปรากฏงานศิลปกรรม

ประดับมุกให้เห็น แต่ก็ยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายมากนักเพราะด้วยเหตุที่เป็นงานประณีต ผู้เป็นช่างจะต้องละเอียดและเยือกเย็นอย่างยิ่ง จึงทำให้เป็นงานที่สิ้นเปลืองเวลาและมีราคาสูงตามไปด้วย ทำให้งานประดับมุกนิยมประดับเป็นลวดลายบนภาชนะของสงฆ์และพระมหากษัตริย์ ซึ่งถือว่าเป็นของใช้ชั้นสูง

งานประดับมุกในประเทศไทยเรานั้น ใช้เปลือกหอยมุก ซึ่งเป็นหอยทะเลนำมาฉลุเป็นชิ้นเล็กๆ ประดับลงไปบนภาชนะบานประตู หน้าต่าง ฯลฯ โดยใช้รักสีดำเป็นตัวเชื่อมให้ชิ้นมุกเกาะติดฝังลงไปบนภาชนะ หรือวัสดุที่ต้องการ ในการออกแบบลวดลายประดับมุก สิ่งสำคัญคือต้องออกแบบ หรือเลือกลายที่จะนำมาใช้ให้สัมพันธ์กับรูปทรงที่จะฝังมุก ต้องพิจารณาถึงลักษณะรูปทรง และบริเวณพื้นที่ที่จะใช้สำหรับประดับด้วย เพื่อให้ได้ลวดลายที่มีความงามเหมาะสมกับสิ่งที่จะประดับ ต้องพิจารณาถึงรูปแบบทรงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม มุกหัก เพื่อให้ได้ลวดลายเหมาะสม ช่างประดับมุกจะมีต้นแบบลายที่สำเร็จไว้ดูเป็นแบบตัวอย่าง ลายประดับภาชนะเหลี่ยมส่วนมากนิยมประดับด้วย ลายไทย เช่นลายกระจัง ลายก้านขด ลายเครือเถา ใช้ลายในตัวที่จบลงในแต่ละตอน

งานช่างประดับมุก จัดเป็นงานประณีตศิลป หรืองานมัณฑนศิลป์ประเภทหนึ่งในงานช่างสิบหมู่ ซึ่งจำแนกแยกย่อยออกมาในหมู่งาน ช่างรัก ด้วยเทคนิค กระบวนการ และผลงานที่มีลักษณะเฉพาะ คงความเป็นเอกลักษณ์ที่น่าทึ่ง อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกสนใจในงานช่างประดับมุกนี้เป็นอย่างมาก จึงได้ทำการศึกษา ปรับประยุกต์เทคนิคและกระบวนการ เพื่อมารองรับการสร้างสรรค์งานในลักษณะเฉพาะตน จากเดิมที่นิยมประดับเป็นลวดลายบนภาชนะ หรือสิ่งของซึ่งถือว่าเป็นของใช้ของชนชั้นสูง มาสู่ชิ้นงานทางศิลปะที่แสดงออกเพื่อสะท้อนแนวความคิดต่อกลุ่มคนในวงกว้าง พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าได้พบว่าแสงสะท้อนที่ปรากฏบนผิวหน้าของแผ่นซีดี (Compact disc) นั้นมีการสะท้อนแสงออกมาเป็นสีรุ้ง มีความแวววาว ใกล้เคียงกับสีประกายรุ้งบนเปลือกหอยมุก จึงได้นำมาใช้ทดแทนกัน อีกทั้งยังเป็นการสื่อความหมายในเชิงวัสดุอันคงความหมายร่วมทั้งสาระหน้าที่ และสาระแห่งช่วงเวลา ณ ปัจจุบันขณะอีกด้วย

บทที่3

การพัฒนาและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการประมวลความคิด

เมืองใหญ่ อันเป็นศูนย์รวมของความเจริญในด้านต่างๆ ล้วนแล้วแต่แวดล้อมไปด้วยสิ่งปลูกสร้าง ระบบ ระเบียบ แบบแผน ที่ถูกออกแบบมาเพื่อมนุษย์ที่อยู่ภายในสังคมให้สามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ หากแต่ความเป็นจริงแล้ว ข้าพเจ้ากลับรู้สึกถึงความรีบเร่งของผู้คนในเมือง ก่อเกิดเป็นความวุ่นวายสับสน ที่ดูจะขัดแย้งต่อสิ่งปลูกสร้างทั้งหลายที่ถูกออกแบบ และรังสรรค์มาเพื่อผู้คนเมืองด้วยกันเอง อันนำไปสู่แนวความคิดที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อถ่ายทอดรูปแบบของความเป็นเมืองใหญ่ โดยแสดงทัศนคติสะท้อนผ่านชิ้นผลงานกึ่งนามธรรม 2 มิติ อันมีเทคนิคพื้นฐานจากงานช่างมุก พร้อมการปรับประยุกต์กระบวนการ รวมถึงการนำเอาวัสดุร่วมสมัยอย่างแผ่นซีดี มาใช้ทดแทนเปลือกหอยมุกในงานดั้งเดิม

ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม

เป็นกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อออกแบบชิ้นงาน ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติชิ้นงานจริง ด้วยการบันทึก ถ่ายภาพของโครงสร้างสถาปัตยกรรม และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ โดยมองหาเส้นโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการวิ่งประกอบกัน จนกลายเป็นรูปร่าง ของพื้นที่ว่างของสิ่งก่อสร้างในเมืองหลวง และเมื่อได้ข้อมูลเหล่านี้จึงนำมาคัดกรอง เพิ่ม ตัดทอน เพื่อมองหาความเป็นไปได้ของรูปร่างใหม่ๆ สำหรับเป็นรูปนอกของชิ้นงาน จากนั้นได้นำชุดข้อมูลภาพ อันเกิดจากการคัดสรรภาพในหนังสือการ์ตูน ภาพถ่ายในชีวิตประจำวัน และลวดลายจริงที่ปรากฏในชิ้นงานประดับมุกแล้วจึงนำมาหาองค์ประกอบร่วม จากนั้นได้ทำการปรับ แปลง และประสานภายในรูปร่างของชิ้นงานที่เลือกสรรไว้ เสมือนหนึ่งภาพเงาสะท้อนของเมืองใหญ่

ขั้นตอนการแสดงออกด้วยเทคนิควิธีการ

เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ชิ้นงานในส่วนของเทคนิค ที่ได้มีการพัฒนาเทคนิคมาจากงานช่างประดับมุก โดยได้ทำการปรับประยุกต์เทคนิค และกระบวนการ รวมถึงการนำเอาวัสดุใหม่อย่างแผ่นซีดี มาใช้ทดแทนเปลือกหอยมุกในงานดั้งเดิม พร้อมความพยายามที่จะทำให้งานประดับตกแต่งตามหน้าที่ดั้งเดิม ได้เปลี่ยนหน้าที่เป็นวัตถุทางศิลปะแบบใหม่ ที่สื่อสารถึงความเป็นลักษณะไทยไปพร้อมๆกันกับความเป็นปัจจุบันของสังคม

ขั้นตอนในการทำงาน

ในการจัดทำผลงานศิลปนิพนธ์หัวข้อ จดหมายเหตุอภิมหานคร(Journal of Megalopolis) ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้มีการพัฒนาทั้งเทคนิคกระบวนการ และมีการพัฒนาชุดรูปแบบความคิด ซึ่งสามารถจำแนกเป็นขั้นตอน โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรก

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นผลงาน 2 มิติ ที่มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการทางเทคนิคของการทำงานเป็นหลัก โดยเริ่มเขียนแบบจากการหยิบยืมลักษณะของภาพการ์ตูน มาต่อลายเส้นเพื่อเชื่อมโยงภาพเข้าไว้ด้วยกัน จากนั้นนำแบบที่ได้ไปขยาย แล้วนำมาติดลงบนแผ่นซีดี เมื่อเสร็จก็ทำการฉลุตามแบบที่ติดไว้ จากนั้นทำการติดแผ่นซีดีด้วยรักสมุกเทียมที่เกิดจากการผสมของดินสอพอง กาว และหมึกจีนลงบนแผ่นไม้ เมื่อแห้งจึงทำการถมรักสมุกเทียมลงไปอีกครั้งที่พื้นไม้ให้เสมอกับแผ่นซีดีที่ติดไว้ รอจนรักสมุกเทียมแห้งแล้วทำการขัดผิวด้วยเครื่องขัดกระดาษทราย จากนั้นทำการถมรักสมุกเทียมลงไปในส่วนที่เป็นหลุม รอจนแห้งแล้วขัดซ้ำ ทำจนกว่าจะได้พื้นผิวงานที่เรียบเสมอกัน แล้วทำการเคลือบผิวด้วยสีเคลือบในขั้นตอนสุดท้าย

2. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สอง

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นผลงาน 2 มิติ ที่ต่อยอดการพัฒนากระบวนการทางเทคนิคของการทำงานเป็นหลัก เพื่อให้ชิ้นงานเกิดความคงทนมากยิ่งขึ้น โดยการปรับเปลี่ยนวัสดุหลักที่ใช้ในการผสมเป็นรักสมุกเทียม ที่เดิมใช้การผสมของดินสอพอง กาว และหมึกจีน มาเป็นการผสมของกาว(Epoxy) และสีน้ำมัน(Synthetic Gloss Enamel)แทน โดยเริ่มเขียนแบบจากการผสมร่วมกันของภาพการ์ตูน มาต่อลายเส้นเพื่อเชื่อมโยงภาพเข้าไว้ด้วยกัน จากนั้นนำแบบที่ได้ไปขยาย แล้วนำมาติดลงบนแผ่นซีดี เมื่อเสร็จก็ทำการฉลุตามแบบที่ติดไว้ จากนั้นทำการติดแผ่นซีดีด้วยรักสมุกเทียมที่เกิดจากการผสมของของกาว(Epoxy) และสีน้ำมัน(Synthetic Gloss Enamel)ลงบนแผ่นไม้ เมื่อแห้งจึงทำการถมรักสมุกเทียมลงไปอีกครั้งที่พื้นไม้ให้เสมอกับแผ่นซีดีที่ติดไว้ รอจนรักสมุกเทียมแห้งแล้วทำการขัดผิวด้วยเครื่องขัดกระดาษทราย จากนั้นทำการถมรักสมุกเทียมลงไปในส่วนที่เป็นหลุม รอจนแห้งแล้วขัดซ้ำ ทำจนกว่าจะได้พื้นผิวงานที่เรียบเสมอกัน แล้วทำการเคลือบผิวด้วยสีเคลือบในขั้นตอนสุดท้าย

3. การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “จดหมายเหตุอภิมหานคร” ชุดนี้ เป็นผลงาน 2 มิติ ประกอบไปด้วยผลงานทั้งหมด 2 ชิ้น โดยมีกระบวนการของการสร้างสรรค์ชิ้นงานที่มุ่งเน้นไปที่แนวความคิดในการสื่อแสดงออกถึงเรื่องราวนามธรรมของสังคมเมือง อันเป็นภาคส่วนแห่งตัวอย่างเล็กๆของโลกที่

กำลังก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านช่วงเวลาสู่สังคมใหม่ ซึ่งมีการหลอมรวมวิถีทางของการดำรงชีวิตกับเมืองที่เต็มไปด้วยระบบอันทรงภูมิปัญญาและสมบูรณ์แบบ ทั้งยังมีความซับซ้อนและสับสนทางสังคมแบบเก่ากับกรอบระเบียบที่มีแบบแผนใหม่แต่กลับดำรงอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ โดยข้าพเจ้านำเสนอแนวความคิดนี้ผ่านเทคนิคงานช่างประดับมุกที่ถูกปรับ ประยุกต์ และพัฒนา รวมถึงการนำเอาวัสดุใหม่อย่างแผ่นซีดีมาใช้ทดแทนเปลือกหอยมุก แสดงผ่านรูปทรงของชิ้นงานที่มีสัณฐานมาจากรูปร่าง(shape)และพื้นที่ว่าง(space)ของสิ่งก่อสร้างในเมืองหลวงที่เราอาศัยอยู่

3.1 ขั้นตอนการพัฒนาชุดความคิดของรูปร่าง(shape)ของชิ้นงาน

3.1.1 การออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 1 (ภาพที่ 1) เกิดจากการค้นหารูปทรงของเรขาคณิตที่ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่ามีความน่าสนใจ จากนั้นได้ถอดออกมาเป็นเส้นโครงสร้างอย่างง่ายของชิ้นงาน

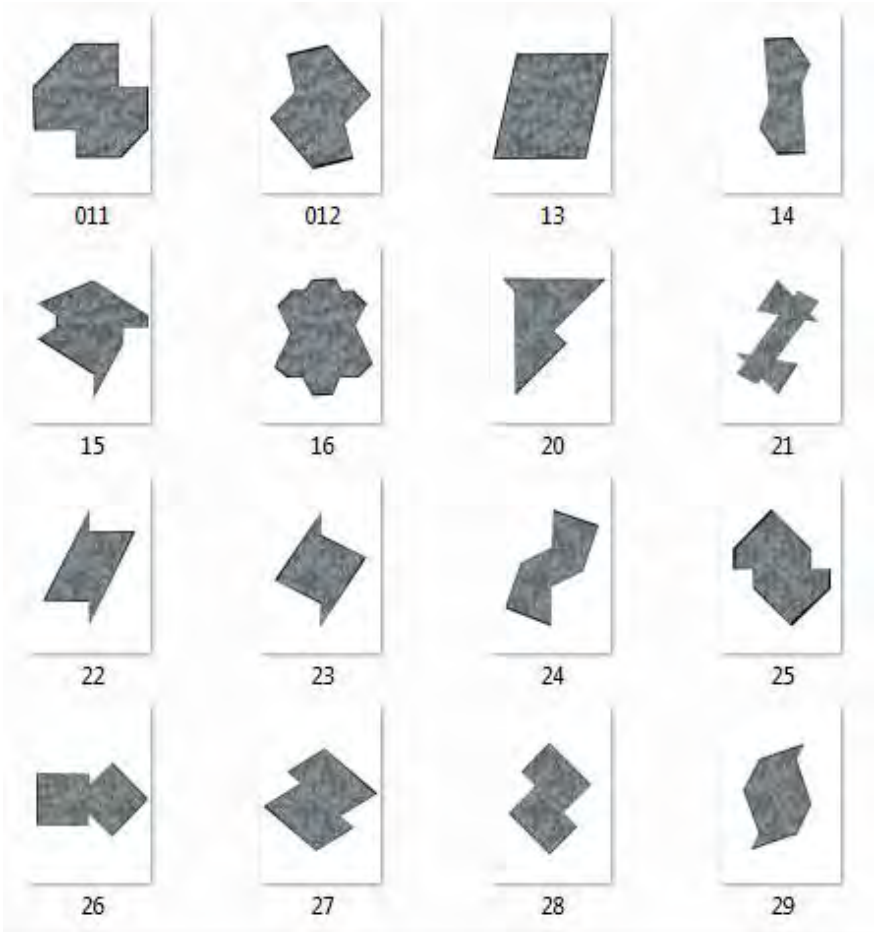

ภาพที่ 1 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 1

3.1.2 การออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 2 (ภาพที่ 2) เกิดจากการออกไปเดินเที่ยวภายในตัวเมืองกรุงเทพมหานครฯ แล้วทำการบันทึกภาพถ่ายของสิ่งต่างๆที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีความน่าสนใจ แล้วทำการค้นหาเส้นที่เชื่อมโยงอันก่อให้เกิดรูปร่าง (shape)ของชิ้นงาน แล้วทำการถอดออกมาเป็นเส้นโครงสร้างอย่างง่ายของชิ้นงาน

ภาพที่ 2 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 2

3.1.3 การออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 3 (ภาพที่ 3-8) เกิดจากการออกไปเดินเที่ยวภายในตัวเมืองกรุงเทพมหานครฯ แล้วทำการบันทึกภาพถ่ายของสิ่งปลูกสร้าง ที่ทำการบดบังขอบฟ้า อันก่อให้เกิดรูปร่าง (shape) ที่ขัดแย้งกันของภาพผืนฟ้าตัดกับโครงสร้างสถาปัตยกรรม แล้วทำการถอดออกมาเป็นเส้นโครงสร้างอย่างง่ายของชิ้นงาน

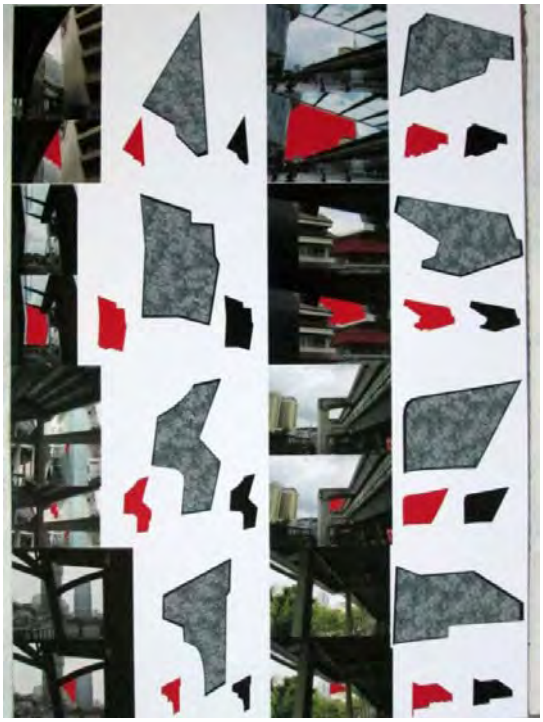

ภาพที่ 3 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3

ภาพที่ 4 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3

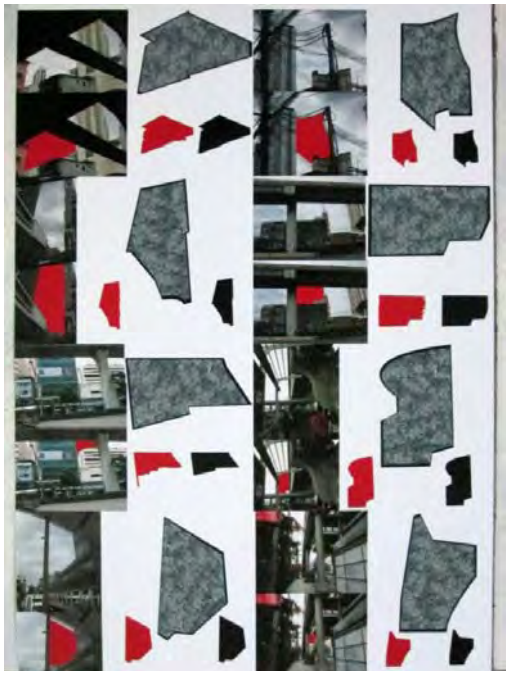

ภาพที่ 5 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3

ภาพที่ 6 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3

ภาพที่ 7 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3

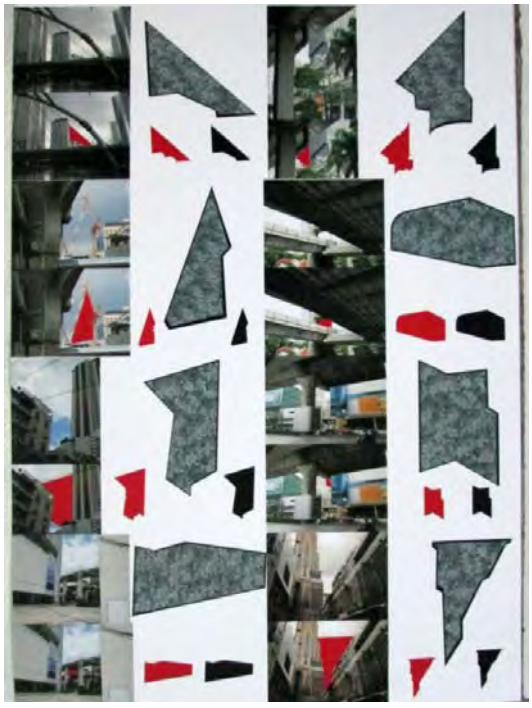

ภาพที่ 8 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 3

3.1.4 การออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 4 (ภาพที่ 9) เกิดจากการนำรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานที่ได้ออกแบบไว้ในครั้งที่ 3 มาทำการหาความเป็นไปได้ใหม่ ด้วยวิธีการปรับ แต่งชิ้นงาน และการผสมร่วมของรูปร่าง(shape)เดิมจนนำมาสู่รูปร่างของชิ้นงานใหม่

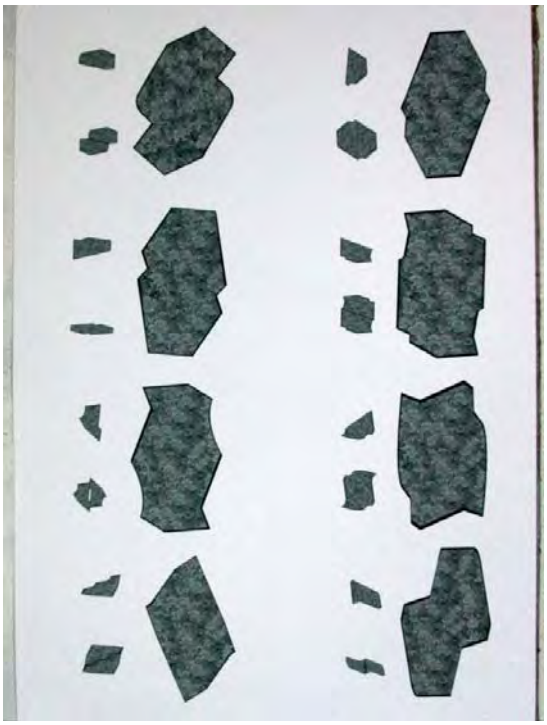

ภาพที่ 9 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

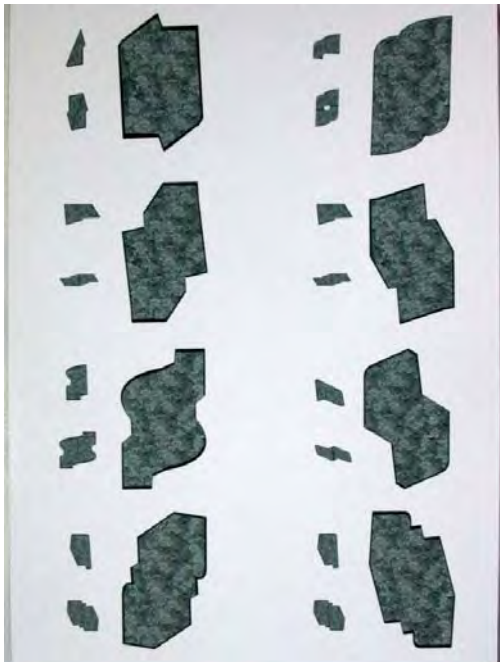

ภาพที่ 10 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 11 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

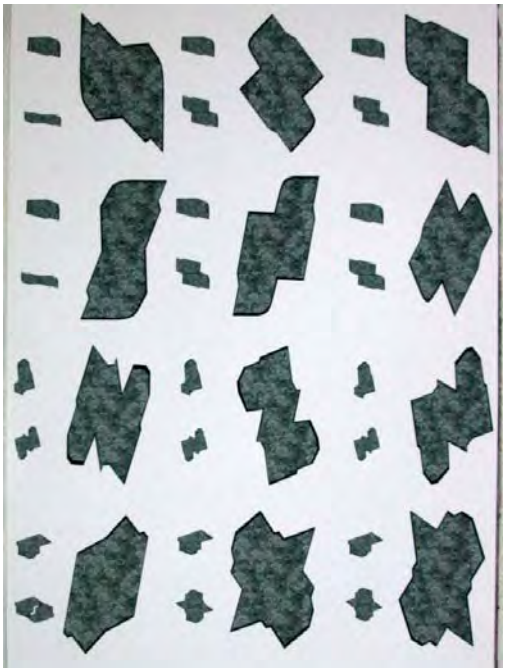

ภาพที่ 12 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 13 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 14 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

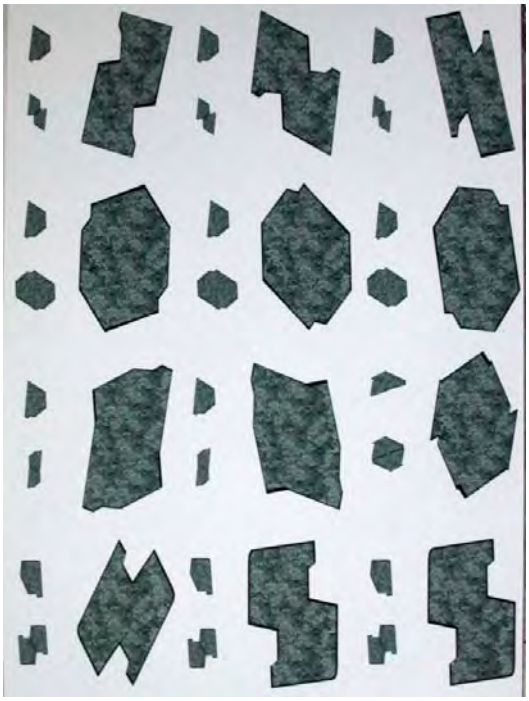

ภาพที่ 15 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 16 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

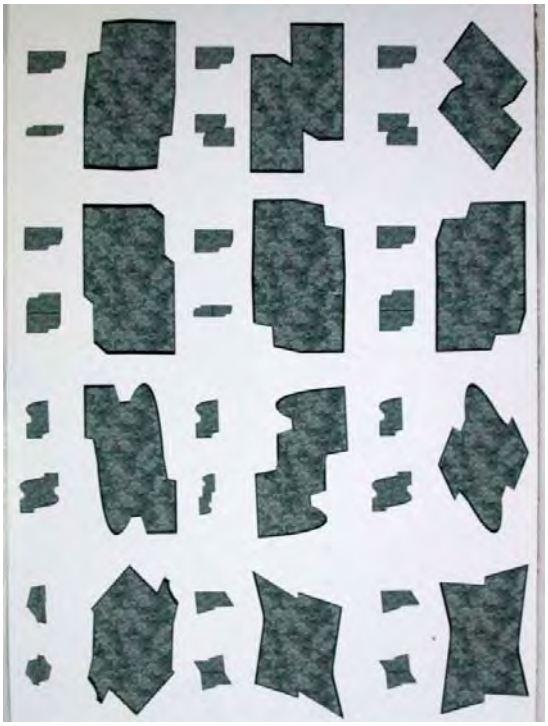

ภาพที่ 17 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 18 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

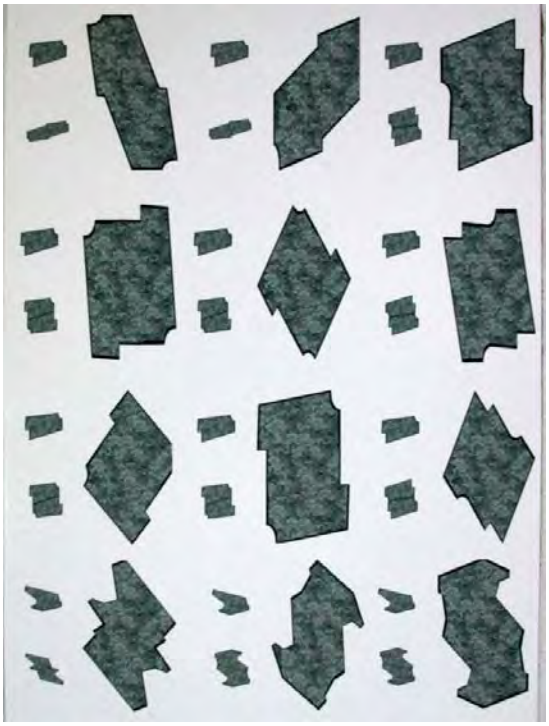

ภาพที่ 19 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

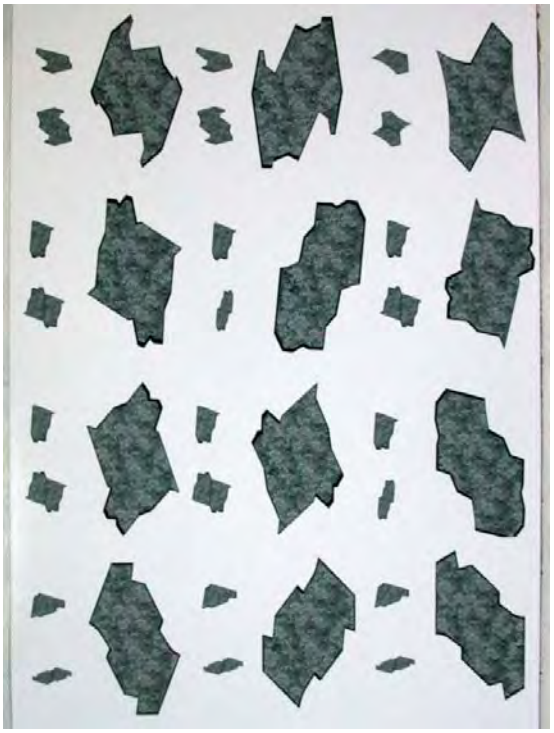

ภาพที่ 20 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 21 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

ภาพที่ 22 ภาพแสดงการออกแบบรูปร่างผลงานครั้งที่ 4

3.2ขั้นตอนการสร้างแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงาน และขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

3.2.1. ประกอบเฟรมไม้ตามแบบรูปร่างของชิ้นงานที่กำหนดไว้(ภาพที่ 23)

3.2.2. ร่วมรวมและบันทึกภาพทั้งจากรูปถ่าย หนังสือการ์ตูน และสิ่งที่สนใจ โดยการคัดสรรภาพที่คิดว่ามีองค์ประกอบที่ลงตัว แล้วนำมาตัดทอนให้เหลือเพียงลายเส้นและน้ำหนักขาว-ดำ(ภาพที่ 24-25)

3.2.3. นำองค์ประกอบที่ได้มาดัดแปลงแต่งเติม เพิ่มลดรายละเอียดและประสานกันภายในรูปร่างของชิ้นงานที่กำหนดไว้(ภาพที่ 26-31)

3.2.4. ทำสำเนาของแบบลวดลาย(pattern)เท่ากับขนาดของงานจริง 2 ชุด ทั้งด้านจริง และด้านกลับ

3.2.5. นำสำเนาของแบบลวดลาย(pattern)1 ชุดมาตัดให้เป็นขนาดพอดีกับแผ่นซีดีแล้วจึงนำไปติดไว้บนแผ่นซีดี ส่วนสำเนาอีกชุด เก็บไว้เผื่อตรวจสอบความถูกต้อง (ภาพที่ 32-34)

3.2.6. นำแผ่นใสมาติดลงบนสำเนาด้านกลับของแบบลวดลาย(pattern)1 ชุด ส่วนสำเนาด้านกลับอีกชุด เก็บไว้เผื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.2.7. ฉลุแผ่นซีดีที่ได้ทำการติดแบบลงไว้ก่อนแล้ว นำมาจัดเรียงลงบนแผ่นใส(ภาพที่ 35-37)

3.2.8. ผสมรักสมุกเทียมอันได้แก่ กาว(Epoxy) และสีน้ำมัน (Synthetic Gloss Enamel) ให้เข้าด้วยกัน จากนั้นนำไปทาบางๆบนเฟรมไม้ที่เตรียมไว้

3.2.9. ประกบแผ่นใสที่ติดแผ่นซีดีที่ฉลุไว้แล้วลงไป

3.2.10. ใช้ลูกกลิ้ง กลิ้งลงบนแผ่นใส่ เพื่อให้แผ่นซีดีติดบนเฟรมไม้แนบสนิทยิ่งขึ้น

3.2.11. เมื่อรักสมุกเทียมแห้ง และแข็งตัวดีแล้วให้ลอกแผ่นใส และนำไปล้างกาวที่ติดบนผิวหน้าของแผ่นซีดีออก(ภาพที่ 38)

3.2.12. ทารักสมุกเทียมทับจนเสมอกับแผ่นซีดีที่ติดไว้(ภาพที่ 39)

3.2.13. ใช้เครื่องขัดกระดาษทราย โดยใช้กระดาษทรายเบอร์หยาบขัดเปิดหน้าชิ้นงานให้เสมอแผ่นซีดี แล้วล้างทำความสะอาด(ภาพที่ 40-41)

3.2.14. ทำซ้ำขั้นตอนที่13. และ14. โดยใช้กระดาษทรายเบอร์ละเอียดขึ้น ขัดเปิดหน้าชิ้นงานจนผิวงานเต็มเสมอและเรียบเป็นเนื้อเดียวกัน

3.2.15. ใช้เครื่องขัดรถยนต์ ขัดที่ผิวหน้าจนขึ้นมัน(ภาพที่ 42)

ภาพที่ 23 ภาพแสดงการประกอบเฟรมไม้ตามแบบรูปร่างของชิ้นงานที่กำหนดไว้

ภาพที่ 24 ภาพแสดงการลอกองค์ประกอบจากแบบของหนังสือการ์ตูน

ภาพที่ 25 ภาพแสดงการลอกลวดลายของงานช่างมุก

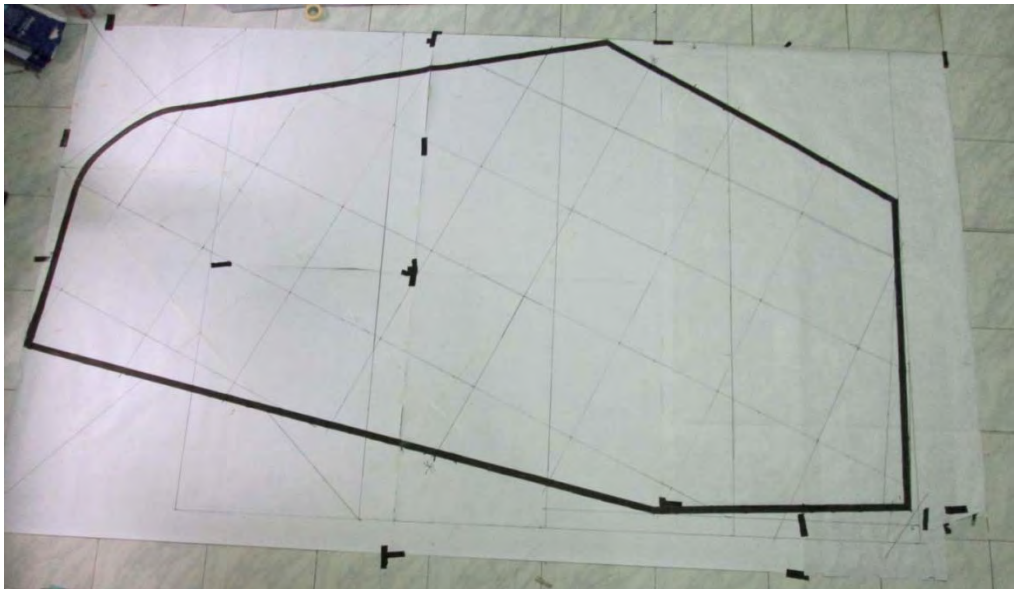

ภาพที่ 26 ภาพแสดงการกำหนดรูปร่างเส้นรอบนอกของแบบงานจริง

ภาพที่ 27 ภาพแสดงการนำส่วนขององค์ประกอบภาพที่ได้มาดัดแปลงแต่งเติม เพิ่มลดรายละเอียดและประสานกันภายในรูปร่างของชิ้นงานที่กำหนดไว้

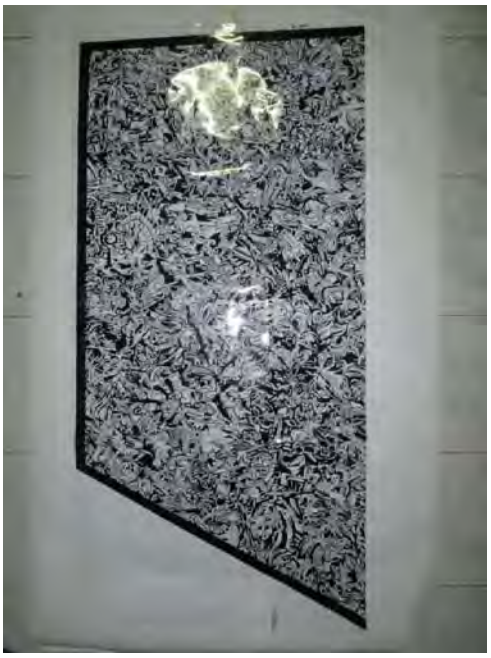

ภาพที่ 28 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 1/4

ภาพที่ 29 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 2/4

ภาพที่ 30 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 3/4

ภาพที่ 31 ภาพแสดงผลสำเร็จของแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานส่วนที่ 4/4

ภาพที่ 32 ภาพแสดงการนำสำเนาของแบบลวดลาย(pattern)มาตัดให้เป็นส่วนย่อย

ภาพที่ 33 ภาพแสดงการนำสำเนาของแบบลวดลาย(pattern)มาตัดให้เป็นชิ้นส่วนเล็กๆ

ภาพที่ 34 ภาพแสดงแผ่นซีดีที่ติดชิ้นส่วนของสำเนาแบบลวดลาย(pattern)แล้ว

ภาพที่ 35 ภาพแสดงชิ้นส่วนของแผ่นซีดีที่ถูกฉลุแล้ว

ภาพที่ 36 ภาพแสดงการลอกสำเนาที่ติดอยู่บนชิ้นส่วนของแผ่นซีดีออก

ภาพที่ 37 ภาพแสดงจัดเรียงและติดชิ้นส่วนของแผ่นซีดีที่ฉลุไว้ลงบนแผ่นใส

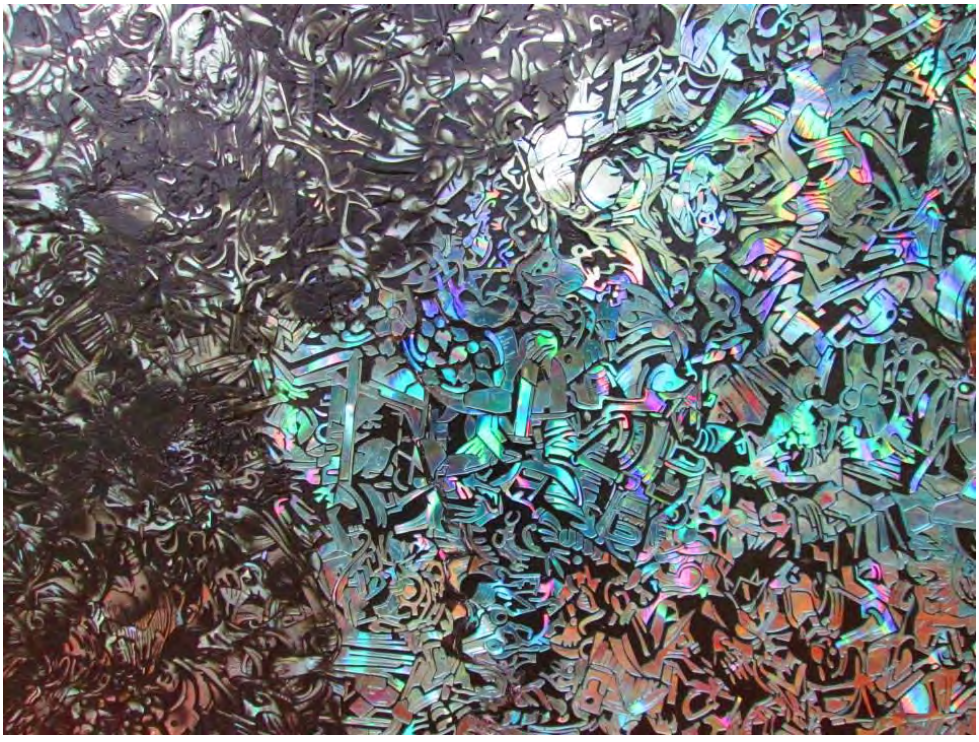

ภาพที่ 38 ภาพแสดงแผ่นซีดีที่ติดบนแผ่นไม้ด้วยรักสมุกเทียม ซึ่งได้ทำการล้างกาวออกแล้ว

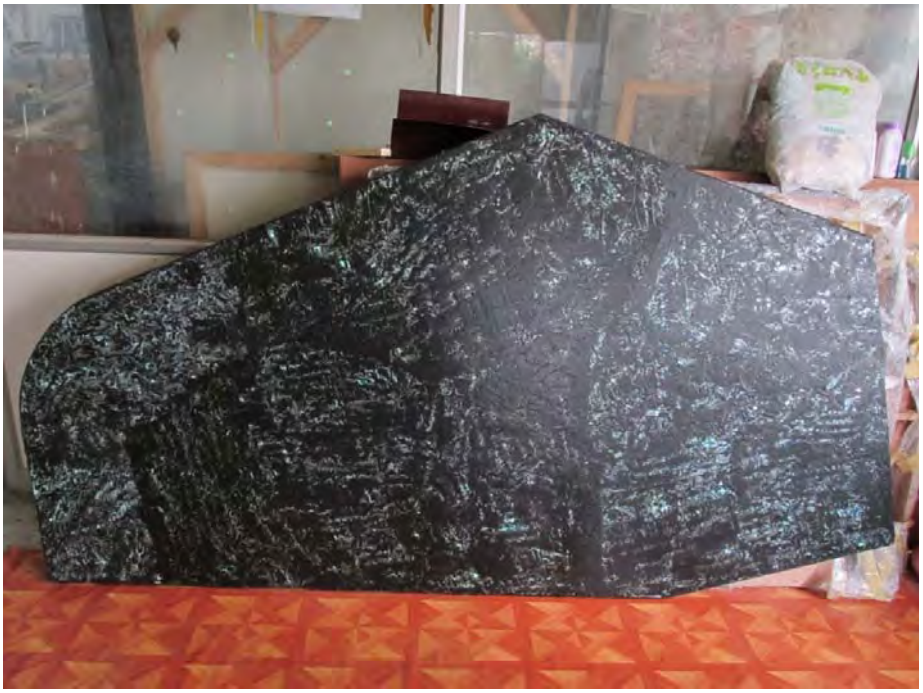

ภาพที่ 39 ภาพแสดงรักสมุกเทียมที่ถูกทาไว้จนเสมอกับแผ่นซีดีที่ติดไว้

ภาพที่ 40 ภาพแสดงการขัดเปิดหน้าชิ้นงาน

ภาพที่ 41 ภาพแสดงชิ้นงานที่ทำการขัดผิวหน้าเสร็จแล้ว

ภาพที่ 42 ภาพแสดงการใช้เครื่องขัดรถยนต์ ขัดที่ผิวหน้าของชิ้นงานจนขึ้นมัน

บทที่4

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุด จดหมายเหตุอภิมหานคร(Journal of Megalopolis) ชุดนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากการประมวลความคิดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเมืองอภิมหานครกับสภาวะย้อนแย้งของความรู้สึกภายในตัวข้าพเจ้าต่อระบบอันทรงภูมิปัญญาที่มีความซับซ้อน โดยถือกำเนิดและรังสรรค์มาเพื่อผู้คนในสังคม ถ่ายทอดผ่านการสร้างสรรค์ชิ้นผลงานกึ่งนามธรรมในรูปแบบ 2 มิติ อันมีเทคนิคพื้นฐานจากงานช่างมุก พร้อมการปรับประยุกต์กระบวนการรวมถึงการนำเอาวัสดุร่วมสมัยอย่างแผ่นซีดีมาใช้ทดแทนเปลือกหอยมุกในงานดั้งเดิมโดยมีพัฒนาการจากการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ซึ่งสามารถแบ่งช่วงระยะเวลาของการสร้างสรรค์ผลงานได้ ดังนี้

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรก

เป็นการสร้างสรรค์ผลงาน 2 มิติ ที่มุ่งเน้นการแสดงออกไปยังกระบวนการของการทำงานเป็นหลัก เพื่อควบคุมกรรมวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานให้สามารถตอบสนองและถ่ายทอดผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคผสมด้วยการนำเศษแผ่นซีดีมาติดบนเฟรมไม้แล้วนำดินสอพอง กาว และหมึกจีนมาผสมเข้าด้วยกัน เพื่ออุดผิวที่ว่างระหว่างรอยต่อของเศษแผ่นซีดีที่พื้นผิวของชิ้นงาน จากนั้นทำการขัดชิ้นงานด้วยเครื่องขัดกระดาษทรายและเคลือบผิวชิ้นงานด้วยสีเคลือบในขั้นตอนสุดท้าย โดยนำเสนอผ่านภาพเชิงนามธรรมที่เกิดจากการผสมร่วมกันของภาพการ์ตูน ภาพวิถีชีวิตและลวดลายจริงของงานประดับมุก ซึ่งในการพัฒนาผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกนี้ข้าพเจ้าได้มีการพยายามทดลองควบคุมในส่วนของผิวหน้าบนเศษแผ่นซีดีให้กลับมามีความแววาวดังเดิมพร้อมกับพื้นสีดำให้มีมาตรฐานความเข้มที่คงที่ภายหลังจากการขัดด้วยเครื่องขัดกระดาษทราย อีกทั้งยังมีการทดลองเขียนปากกาทับลงบนเศษแผ่นซีดีเพื่อทดลองหาความเป็นไปได้ใหม่ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานต่อไป(ภาพที่ 43-45)

ในส่วนของปัญหาที่พบจากการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกเกิดจากการขัดชิ้นงานด้วยเครื่องขัดกระดาษทรายลงไปที่ผิวหน้าทำให้ผิวของแผ่นซีดีเกิดการหม่นเป็นรอย ไม่สะท้อนแสงแววาวดังเดิมและผลจากการขัดผิวหน้าด้วยเครื่องขัดกระดาษทรายนี้ยังทำให้พื้นผิว

ในส่วนที่เป็นสีดำเกิดอาการฝ้าอย่างรุนแรงจนกลายมาเป็นสีเทา ซึ่งภายหลังได้มีการแก้ไขโดยได้ปรับกระดาษทรายให้มีความละเอียดมากขึ้นในการขัดจนแผ่นซีดีเริ่มกลับมามีความแวววาวปรากฏให้เห็นและในส่วนของพื้นสีดำที่ปรากฏเป็นสีเทานั้นได้ทำการทาด้วยหมึกจีนและล้างออกด้วยน้ำเปล่าเพื่อให้คราบของหมึกจีน จับกับพื้นสีดำช่วยทำให้พื้นสีดำไม่กลับมาเป็นสีเทา

ภาพที่ 43 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกชิ้นที่ 1

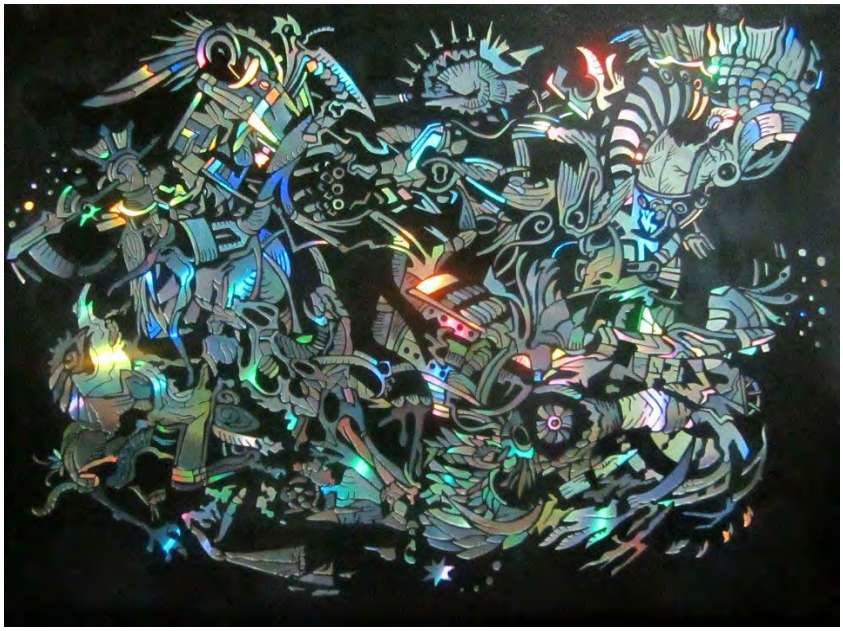

ภาพที่ 44 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกชิ้นที่ 2

ภาพที่ 45 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะแรกชิ้นที่ 3

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สอง

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในลักษณะของงาน 2 มิติ ผ่านรูปเชิงนามธรรมที่ยังคงมุ่งเน้นการทดลองเพื่อพัฒนาด้านเทคนิคอันเนื่องมาจากความพยายามหาวิธีการสร้างความคงทนให้กับชิ้นงานให้มากขึ้น ซึ่งจากเดิมใช้ดินสอพอง กาว และหมึกจีนมาผสมเพื่ออุดรอยช่องว่างระหว่างเศษแผ่นซีดี เปลี่ยนมาเป็นการใช้กาว(Epoxy)และสีน้ำมัน(Synthetic Gloss Enamel)ผสมเข้าด้วยกันสำหรับใช้ในการอุดรอยแทน(ภาพที่ 46-51) เพื่อให้เกิดความคงทนของชิ้นงานที่มากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังมีการทดลองสร้างชิ้นงานให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม(ภาพที่ 52) เพื่อเป็นการทดลองกับวัสดุอันได้แก่แผ่นซีดีซึ่งจากเดิมจะนำมาฉลุให้เป็นชิ้นส่วนของรายละเอียดเล็กๆมาสู่เศษของแผ่นซีดีที่มีขนาดที่ใหญ่มากยิ่งขึ้น เป็นการหาความเป็นไปได้และความลงตัวรูปแบบใหม่ ให้เกิดมีขึ้นในชิ้นงานต่อไป (ภาพที่ 46-52)

ในส่วนของปัญหาที่พบจากการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สอง เกิดจากการทดลองใช้กาว(Epoxy)ยี่ห้อต่างๆเพื่อมองหาความเป็นไปได้ในการนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานจริง พบว่าในแต่ล่ะยี่ห้อมีการจับและแข็งตัวของกาวในระยะเวลาที่ไม่เท่ากัน จากนั้นได้ทำการคัดเลือกยี่ห้อที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจริง ในส่วนของการขัดเมื่อเปลี่ยนมาใช้กาว(Epoxy)แทนวัสดุเดิมทำให้การขัดเป็นไปด้วยความยากอันเนื่องมาจากความแข็งของวัสดุที่เปลี่ยนไป จึงต้องแก้ไขด้วยการปรับกระดาษทรายให้มีความหยาบที่มากขึ้นในการขัดชิ้นงานและจากการทดลองทำงานชิ้นขนาดที่ใหญ่ด้วยรายละเอียดของแบบที่มีขนาดเล็กทำให้เมื่อขยายจนได้ขนาดที่ต้องการออกมา แบบที่ได้จึงให้ผลทางความรู้สึกที่ต่างออกไปจากเดิม จึงต้องมีการปรับแก้แบบอยู่หลายครั้งจนเป็นที่พอใจ

ภาพที่ 46 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 1

ภาพที่ 47 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 2

ภาพที่ 48 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 3

ภาพที่ 49 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 4

ภาพที่ 50 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 5

ภาพที่ 51 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 6

ภาพที่ 52 ภาพแสดงผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่สองชิ้นที่ 7

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ข้าพเจ้าได้กำหนดผลงานศิลปนิพนธ์ชุด “จดหมายเหตุอภิมหานคร” เป็นจำนวน 1 ชุด ประกอบไปด้วยผลงานทั้งหมด 2 ชิ้น โดยมีกระบวนการของการสร้างสรรค์ชิ้นงานที่มุ่งเน้นไปที่แนวความคิดในการสื่อแสดงออกถึงเรื่องราวนามธรรมของสังคมเมือง อันเป็นภาคส่วนแห่งตัวอย่างเล็กๆของโลกที่กำลังก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านช่วงเวลาสู่สังคมใหม่ ที่ซึ่งมีการเชื่อมโยงระหว่างสังคมหนึ่งสู่อีกสังคมหนึ่ง ที่ซึ่งมีการหลอมรวมวิถีทางของการดำรงชีวิตกับเมืองที่เต็มไปด้วยระบบอันทรงภูมิปัญญาและสมบูรณ์แบบ ที่ซึ่งมีความซับซ้อนและสับสนทางสังคมแบบเก่ากับกรอบระเบียบที่มีแบบแผนใหม่แต่กลับดำรงอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ อันเป็นยุคที่ถูกขนานนามว่า

“ยุคแห่งเมืองใหญ่” โดยข้าพเจ้านำเสนอแนวความคิดนี้ผ่านเทคนิคงานช่างประดับมุกที่ปรับประยุกต์และพัฒนา พร้อมนำเอาวัสดุอันได้แก่แผ่นซีดีเข้ามาแทนที่เปลือกหอยมุก แสดงออกผ่านรูปทรงของชิ้นงานที่มีสัณฐานมาจากรูปร่าง(shape)ของพื้นที่ว่าง(space)และสิ่งก่อสร้างในเมืองหลวงที่เราอาศัยอยู่ โดยมีพัฒนาการชุดความคิดของรูปร่าง(shape)ของชิ้นงาน ซึ่งข้าพเจ้าได้ทำการออกแบบและพัฒนาต่อยอดผลงาน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลจากการออกแบบได้ดังนี้

ในการออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 1 (ภาพที่ 1) เกิดจากการค้นหารูปทรงของเรขาคณิตที่ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่ามีความน่าสนใจ จากนั้นได้ถอดออกมาเป็นเส้นโครงสร้างอย่างง่ายของชิ้นงาน หากแต่เป็นความคิดที่ปราศจากที่มาอันมาจากฐานความคิดและจินตนาการของข้าพเจ้าเฉพาะตน ซึ่งขาดความเข้าใจในเรื่องของฐานที่มาของรูปร่าง(shape)จึงนำไปสู่การพัฒนาครั้งที่ 2

ในการออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 2 (ภาพที่ 2) เกิดจากการออกไปเดินเที่ยวภายในตัวเมืองกรุงเทพมหานครฯ แล้วทำการบันทึกภาพถ่ายของสิ่งต่างๆที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีความน่าสนใจ แล้วทำการค้นหาเส้นที่เชื่อมโยงอันก่อให้เกิดรูปร่าง(shape)ของชิ้นงาน แล้วทำการถอดออกมาเป็นเส้นโครงสร้างอย่างง่ายของชิ้นงาน ซึ่งการพัฒนาการออกแบบในครั้งนี้ขาดความชัดเจนของการเลือกที่มาของภาพสิ่งที่สนใจ ทำให้เกิดความไม่ลงรอยของความต่อเนื่องของชุดความคิดอันนำไปสู่การพัฒนาครั้งที่ 3

ในการออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 3 (ภาพที่ 3-8) เกิดจากการออกไปเดินเที่ยวภายในตัวเมืองกรุงเทพมหานครฯ แล้วทำการบันทึกภาพถ่ายของสิ่งปลูกสร้าง ที่ทำการบดบังขอบฟ้า ก่อให้เกิดรูปร่าง(shape)ที่ขัดแย้งกันของภาพผืนฟ้าตัดกับโครงสร้างสถาปัตยกรรม แล้วทำการถอดออกมาเป็นเส้นโครงสร้างอย่างง่ายของชิ้นงาน แต่ผลจากการออกแบบในครั้งนี้มีลักษณะของการบ่งบอกของความเป็นรูปธรรมของรูปร่าง(shape)ที่มากเกินไป ซึ่งสามารถพัฒนาลดทอนความเป็นรูปธรรมไปสู่ความเป็นกึ่งนามธรรม และนามธรรมได้อันนำไปสู่การพัฒนาครั้งที่ 4

ในการออกแบบรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานในครั้งที่ 4 (ภาพที่ 9) เกิดจากการนำรูปร่าง(shape)ของชิ้นงานที่ได้ออกแบบไว้ในครั้งที่ 3 มาทำการหาความเป็นไปได้ใหม่ ด้วยวิธีการปรับแต่งชิ้นงานและการผสมร่วมของรูปร่าง(shape)เดิมจนนำมาสู่รูปร่างของชิ้นงานใหม่ แต่ผลที่

ได้จากการพัฒนาในครั้งที่ 4 นี้เป็นการพัฒนาแบบเป็นชุด หมายถึงการพัฒนาผลงานไปพร้อมกันทั้งชุด ไม่ได้เป็นการพัฒนาต่อยอดจากลักษณะของชิ้นงานไปสู่อีกชิ้นงาน ทำให้การพัฒนาไม่ประสบผลเท่าที่ควรจึงเป็นที่มาของการกลับไปเลือกใช้รูปร่าง(shape)ชิ้นงานจากการพัฒนาครั้งที่ 2 และ 3 มาสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด “จดหมาเหตุอภิมหานคร” ในครั้งนี้

ผลงานที่มีชื่อว่า จดหมายเหตุอภิมหานคร หมายเลข 1 (ภาพที่ 53) ปัญหาที่พบจากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ เริ่มตั้งแต่ลวดลายของรายละเอียดที่อยู่ภายในรูปร่างของชิ้นงานนั้น ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับรูปร่างภายนอกของตัวชิ้นงาน และรายละเอียด ก็ไม่ได้เว้นพื้นที่ว่างไว้ให้มีที่พักสายตาสำหรับการจ้องมองชิ้นงาน ทำให้รูปที่ปรากฏออกมา เกิดความรู้สึกแน่น และอึดอัดแก่สายตาเป็นอย่างมากจนเกินความพอดี ในส่วนของการเคลือบผิวนั้น ได้ใช้น้ำยาขัดรถมาเคลือบที่พื้นผิวของชิ้นงาน แต่ไม่ได้ทำการเช็ดน้ำยาออกจึงทำให้ผิวหน้าของชิ้นงานที่เป็นสีดำมีอาการฝ้าจางอย่างเห็นได้ชัด ภายหลังจึงได้มีการแก้ไขด้วยการทาเคลือบน้ำยาและเช็ดออกอีกหลายรอบเพื่อลดอาการฝ้าลงและเพิ่มความแวววาวให้กับแผ่นซีดี

ผลงานที่มีชื่อว่า จดหมายเหตุอภิมหานคร หมายเลข 2 (ภาพที่ 54) เป็นผลงานที่พัฒนาขึ้นมาโดยได้ทำการปรับ และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการสร้างสรรค์ผลงานในชิ้นแรก อันได้แก่การแก้ไขปัญหาเรื่องของรายละเอียดและพื้นที่ว่าง ด้วยการสร้างเป็นโครงสร้างซ้ำเพื่อให้เกิดจังหวะที่ลื่นไหลต่อสายตา พร้อมกันนี้ในส่วนของความไม่สัมพันธ์กันของรายละเอียดภายในกับรูปร่างภายนอกของชิ้นงานนั้น ได้ทำการแก้ไข ด้วยวิธีการออกแบบลวดลาย(pattern)ของชิ้นงานให้รายละเอียด(details)ภายในประสานกับรูปร่าง(shape)รูปนอกไปพร้อมกันเพื่อให้เกิดการสอดคล้องของชิ้นงาน แต่จากผลสำเร็จที่ชิ้นงานกลับยังให้ผลที่ไม่รู้สึกสบายตานัก อันเนื่องมาจากในส่วนของรายละเอียด(details)นั้นมีขนาดที่เล็กจนเกินไปไม่สัมพันธ์กับขนาดของชิ้นงานเมื่อต้องแสงทำให้โครงสร้างของชิ้นงานขาดหายไป ควรที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีการขยายรายละเอียด(details)ของชิ้นงานให้มีขนาดที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งต้องทำการปรับปรุงในการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานต่อไป

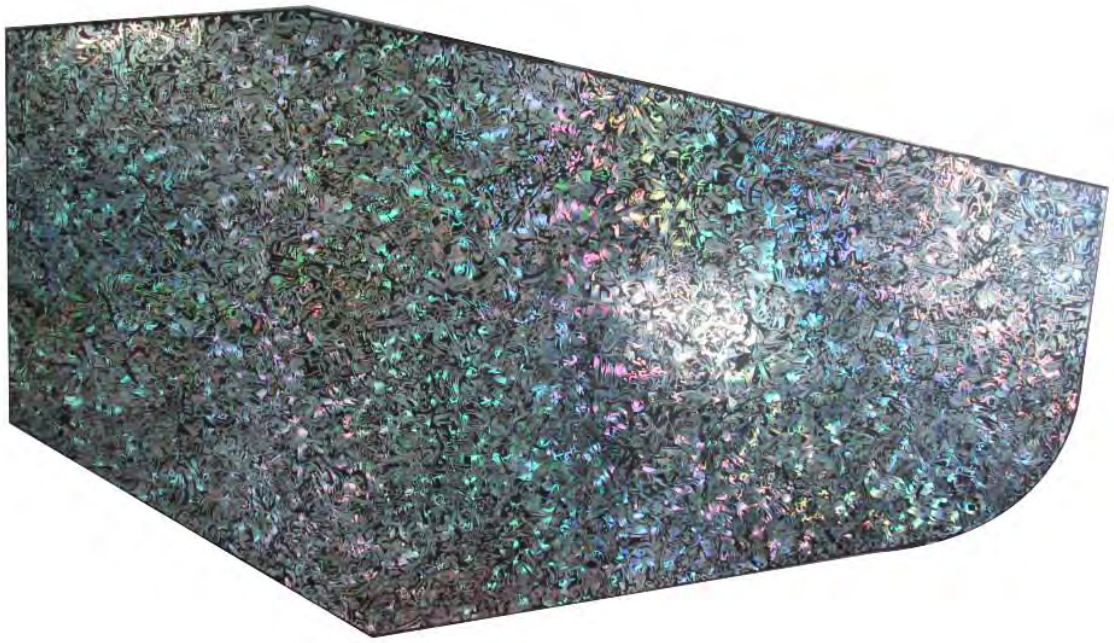

ภาพที่ 53 ภาพแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน จดหมายเหตุอภิมหานคร หมายเลข 1

ขนาด 250 x 145 ซม.

เทคนิค แผ่นซีดี กาว สีน้ำมัน บนแผ่นไม้

ปีที่สร้าง 2556

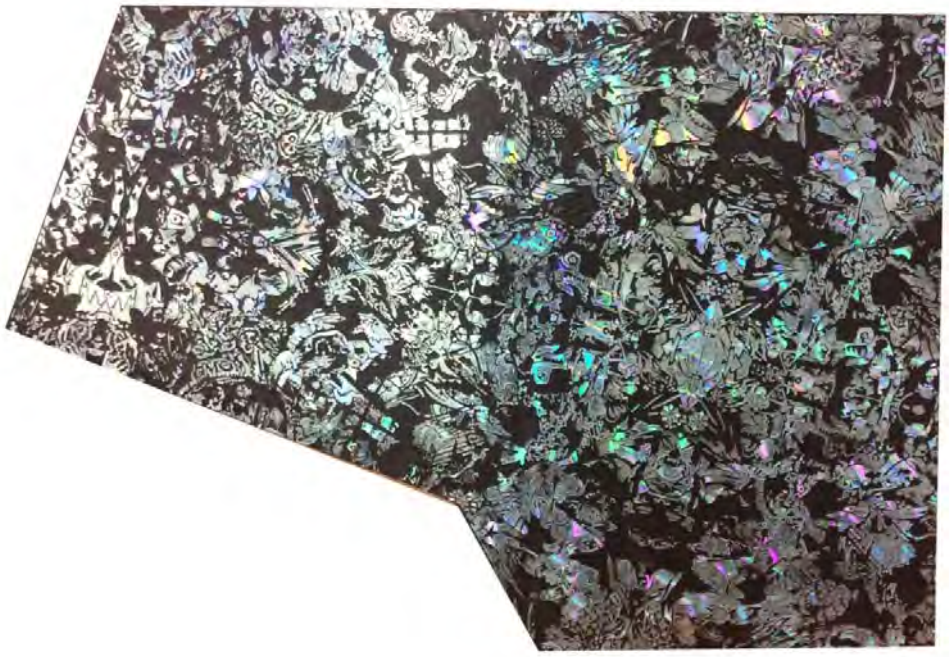

ภาพที่ 54 ภาพแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน จดหมายเหตุอภิมหานคร หมายเลข 2

ขนาด 120 x 90 ซม.

เทคนิค แผ่นซีดี กาว สีน้ำมัน บนแผ่นไม้

ปีที่สร้าง 2557

บทที่5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด จดหมายเหตุอภิมหานคร(Journal of Megalopolis) ชุดนี้เป็นหลักฐานแห่งการบันทึกช่วงเวลาหนึ่งของสังคม ผ่านผลงานศิลปะสะท้อนแนวความคิดที่ต้องการแสดงออกถึง เรื่องราวของสังคมโลก ที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมใหม่อันเต็มไปด้วยความซับซ้อน และสับสนของกรอบระเบียบแบบแผนใหม่กับค่านิยมแบบเก่า เป็นการเผชิญหน้าที่สามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างอัศจรรย์ โดยแสดงทัศนคติสะท้อนผ่านชิ้นผลงานกึ่งนามธรรม 2 มิติ นำเสนอรูปร่างของชิ้นงานที่มีสัณฐานมาจากรูปร่างของพื้นที่ว่างและสิ่งก่อสร้างในเมืองหลวง ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์อันมีเทคนิคพื้นฐานจากงานช่างมุก พร้อมการปรับประยุกต์กระบวนการรวมถึงการนำเอาวัสดุร่วมสมัยอย่างแผ่นซีดี ซึ่งเป็นสื่อบันทึกข้อมูลอีเล็คโทรนิค ที่สามารถหาได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันในสังคมปัจจุบันมาใช้ทดแทนเปลือกหอยมุกในงานดั้งเดิม

การศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำศิลปนิพนธ์ เป็นการฝึกการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีลำดับขั้นตอน ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นไปอย่างมีระบบ และยังสามารถช่วยในการวิเคราะห์ผลงาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญเพื่อใช้ในการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงาน อันนำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อสังคมไปสืบไป

บรรณานุกรม

เอกสาร

ศิลปากร, กรม. **โครงการฝึกอบรมด้านศิลปกรรมสำหรับบุคคลทั่วไป งานประดับมุก**(เอกสารอัดสำเนา, 2555)

อินเตอร์เน็ต

กาญจนา ตั้งชลทิพย์, **กรุงเทพมหานคร: เมืองโตเดี่ยวตลอดกาลของประเทศไทย** [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/annualconference/conferenceiii/Articles/Article02.htm

อิสริยา เลาหตีรานนท์, **เมือง กับ มหานคร** [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=3546

ทีแอลซีไทยดอทคอม, **(ฟิสิกส์) ประวัติและหลักการทำงานของแผ่นซีดี** [Online], 25 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.tlcthai.com/education/knowledge-online/content-edu/physics-content-edu/16723.html

หนังสือ

วิศาลศิลปกรรม, หลวง .ศาสตราจารย์. **ตำราวิชาช่างประดับมุก.** กรุงเทพ : โรงพิมพ์ท่าพระจันทร์, 2497

ศิลปากร, กรม. **เครื่องมุก.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระพิฆเณศ, 2524.

สุเทพ ชูมาลัยวงศ์. **การประดับมุกที่พระนครศรีอยุธยา.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2528

ประวัติผู้ทำศิลปนิพนธ์

ชื่อ-สกุล เกษมสันต์ ยอดสง่า

เกิด 21 กันยายน 2533

ที่อยู่ 97/62 ซ.กรุงเทพกรีฑา 20 แยก 2 แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

ติดต่อ 084-7149008, dragonkasemsun@hotmail.com

การศึกษา

2540 - โรงเรียนเซนต์คอมินิก

2546 - โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

2552 - กำลังศึกษาศิลปบัณฑิต (ศิลปไทย) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพ-พิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติประวัติและรางวัล

2555 - ร่วมแสดงนิทรรศการ 36 ปีแห่งการสร้างสรรค์และพัฒนาศิลปะไทย

- ร่วมแสดงนิทรรศการ ศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 29

2556 - ร่วมแสดงนิทรรศการ นวัตกรรมศิลปะไทย

- ร่วมแสดงนิทรรศการ หนึ่ง : หนึ่ง